

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY

Hudební kultura města Kraslice

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Michaela Kajabová

Učitelství pro SŠ, obor Čj-Hv

Vedoucí práce: Mgr. Vít Aschenbrenner, Ph.D.

Plzeň, 2014

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 12. dubna 2014

.....

vlastnoruční podpis

Poděkování

Chtěla bych touto cestou poděkovat Mgr. Vítu Aschenbrennerovi, Ph.D. za odborné vedení mé diplomové práce, poskytování cenných rad, vstřícnost a ochotu.

OBSAH

ÚVOD	3
1 MĚSTO KRASLICE	5
1.1 Obecné informace.....	5
1.2 Historie města Kraslice	6
2 HISTORIE VÝROBY HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ V KRASLICÍCH.....	9
2.1 Známí výrobci hudebních nástrojů v Kraslicích.....	11
2.1.1 Richard Dotzauer	12
2.1.2 Rudolf Dellinger	12
2.2 Výroba hudebních nástrojů v Kraslicích od roku 1918 do současnosti.....	13
3 ŠKOLA VÝROBY HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ V KRASLICÍCH	15
3.1 Založení a historie školy.....	15
4 ZUŠ KRASLICE	17
4.1 Sborny základní umělecké školy v Kraslicích.....	17
4.1.1 Sbor Harmonie Kraslice, dříve Bohemia Cantat.....	17
4.1.2 Sbor Vivat Musica	18
4.2 Orchester ZUŠ Kraslice.....	18
4.3 Víceúčelový sál ZUŠ	18
4.4 Kulturní dům města Kraslice	19
4.5 Kostel Božího těla	19
5 ORCHESTRY, JEŽ PŮSOBILY A PŮSOBÍ V KRASLICÍCH	21
5.1 Dechová hudba ČSM Amati.....	21
5.2 Dechová hudba Horalka	22
6 VÝZNAMNÉ HUDEBNÍ AKCE V KRASLICÍCH	23
6.1 Hudební a národopisné slavnosti v Kraslicích	23
6.2 Kraslické hudební jaro	23
6.3 Muzikantský ples.....	25
6.4 Benefiční koncert v Kraslicích	25
6.5 Svatováclavské slavnosti	26
6.6 Kraslický jarmark.....	26
6.7 Rockové sady.....	26
6.8 Festiválek na Konci světa.....	26
6.9 Zpívání u vánočního stromečku	27

6.10	Zpívání koled s rádiem Dragon.....	27
6.11	Ostatní koncerty	27
7	HUDEBNÍ SKUPINY A JEDNOTLIVCI, JEŽ V SOUČASNOSTI VE MĚSTĚ PŮSOBÍ	28
7.1	Skupiny.....	28
7.1.1	Skupina Object.....	28
7.1.2	Alison Kraslice.....	28
7.1.3	Kraslická cimbálovka.....	28
7.2	Jednotlivci	29
7.2.1	Jan Steinsdörfer.....	29
7.2.2	Mgr. Iveta Poslední	29
8	CÍLE VÝZKUMU A METODIKA	30
8.1	Cíle a hypotézy diplomové práce	30
8.1.1	Hypotézy a cíle u ankety pro občany města Kraslice.....	30
8.1.2	Hypotézy a cíle u dotazníku pro žáky	31
8.2	Metodika.....	31
8.3	Předvýzkum	32
8.4	Charakteristika ankety	33
8.5	Charakteristika dotazníku	33
8.6	Charakteristika výzkumného vzorku	34
8.6.1	Charakteristika výzkumného vzorku ankety	34
8.6.2	Charakteristika výzkumného vzorku dotazníku.....	35
9	VÝSLEDKY PRŮZKUMU	37
9.1	Výsledky Ankety.....	37
9.2	Výsledky dotazníkového šetření.....	40
10	DISKUSE	44
10.1	Diskuze k anketě.....	44
10.2	Diskuze k dotazníkům pro žáky.....	45
11	ZÁVĚR.....	48
12	RESUMÉ	51
13	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ.....	52
14	SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ	55
15	SEZNAM PŘÍLOH.....	56

ÚVOD

S městem Kraslice a jeho kulturou jsem spjata od narození i přesto, že jsem tak mladá, prošla jsem si různými fázemi vývoje či úpadku tohoto města. Každý úspěch mě potěšil a každý úpadek zklamal. V tomto městě jsem chodila do základní školy, do Lidové školy umění, žiji zde do dnes a ráda bych zde našla pracovní uplatnění a založila rodinu. Právě proto ve mně stále zanechává tak silný dojem. Vždy jsem se zajímala o historii, obyvatelstvo, ekonomickou situaci, ale také přírodu tohoto města. Většina lidí má Kraslice spojeny s výrobou hudebních nástrojů, výrobou krajek, s těžbou nerostných surovin. Jiní zase tvrdí, že je to konec světa. Karel Čapek píše o Kraslicích ve své knize *Obrázky z domova* takto: „*V Schönbachu nebo v Kraslicích, tam si zase všichni lidé vzali do hlavy vyrábět hudební nástroje. Viděl jsem tam trombony tak veliké a lesklé, že si nedovedu představit, kde se taková nádhera nosí, snad se jimi odívá nějaký černošský král o dnech své trůnní slávy, korunován jejich zářícím ústím jako glórií archandělů.*“¹

Hudba mě v tomto městě provází celý můj život. Již od dětství mě s ní seznamovali rodiče, příbuzní, známí, učitelé. V mateřské škole můj vztah k hudbě ještě prohloubili. Největší zásluhu na tom, že jsem se k hudbě dostala tak blízko, měl můj praprarodič Josef Soukup, který učil v místní umělecké škole. Většina členů mé velké rodiny pracovala či ještě pracuje v místní továrně na výrobu hudebních nástrojů. „*Málokdo také ví, že výroba hudebních nástrojů je jedním z nejnáročnějších řemeslných oborů a právě tímto oborem se naše země v minulosti proslavila po celém světě.*“²

Hudba je prostředek k vyjádření pocitů, nálady, slouží k pozdvihnutí nějaké události, má funkci doprovodnou. Hudba je zprostředkována posluchačům buď zpěvem, anebo zvukem hudebních nástrojů. Kraslice vždy byly takovým městem, které nám dokázalo hudbu kvalitně předat, potěšit nás a umělo zkulturnit člověka.

Jelikož se práce jmenuje hudební kultura města Kraslice, jistě by bylo dobré objasnit pojem hudební kultura. Hudba je dle hudebního slovníku (Vysloužil, 2001) „*nejobecněji každý strukturně organizovaný tónový (i zvukový) celek, jenž je člověkem vnímán jako hudebno.*“ Člověk hudbu od nepaměti tvoří a komunikuje s ní. Hudba plní

¹ ČAPEK, K. *Obrázky z domova*. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1953, s. 35.

² JIRÁNEK, J. E., HEJZLAR, T. *Světlem hudebních nástrojů*. 1. vyd. Praha: Panton, 1979, s. 11.

určité společenské poslání. Hudba je vázána na lidské společenství a na kulturu.³ Kultura znamená dle hudebního slovníku (Vysloužil, 2001) „chovati, pěstovati, vychovávat a činně uctívati.“ *Kultura je souhrn všech duchovních a hmotných hodnot vytvořených člověkem na různých místech Země v různých časech. Jejím cíle je zdokonalování, zušlechťování a stálé obohacování lidstva.*⁴ Hudební kultura tedy obohacuje a zdokonaluje lidskou společnost. Přináší lidem potěšení, nové poznatky, uvolnění. V hudební kultuře se odráží lidská společnost určité země.

V první teoretické části své diplomové práce se budu v jednotlivých kapitolách zabírat hudební historií města Kraslice, nahlédnu do výroby hudebních nástrojů v minulosti a v současnosti. Dále přiblížím činnost ZUŠ v Kraslicích, působení různých orchestrů, také osvětlím kulturní akce a osobnosti, které naše město proslavily.

Ve druhé praktické části zkusím vyšetřit pomocí dotazníkové metody, zda se dnešní žáci v základních školách v Kraslicích učí o hudební historii či současnosti našeho města. Kolik žáků navštěvuje základní uměleckou školu, na jaké hudební akce města chodí. Místní žáci se mohou díky znovuotevření střední školy v Kraslicích naučit oboru jako je nástrojař a právě oni mohou v hudební tradici tohoto města pokračovat. „*Nové lepší a dokonalejší hudební nástroje budou stavět zase ti, kteří dnes sedí ve školních lavicích.*“⁵ Z didaktického hlediska mě zajímá, zda se žáci učí o historii výroby hudebních nástrojů v Kraslicích v hodinách hudební výchovy, zda jsou seznámeni se známými jmény, která ke Kraslicím patří. Další praktická část bude zpracována pomocí ankety, kdy budou občané města Kraslice odpovídat na otázky spojené s hudební kulturou tohoto města.

Cílem práce je tedy shrnout vše, co souvisí s hudební kulturou města Kraslice, zmapovat hudební život v historii a v současnosti, porovnat jej, udělat stručný přehled a ukázat, jak toto město bylo v minulosti hudebně činné. Mým cílem je zhodnotit pomocí dotazníků a ankety, jak moc občané a žáci vědí o hudební historii tohoto města, co by vylepšili, jaké hudební akce nejčastěji navštěvují. V neposlední řadě bych chtěla ukázat, jak je toto odvětví zajímavé a pro naši malou zemi významné.

³ VYSLOUZIL, J. *Hudební slovník pro každého I.* 1. vyd. Vizovice: Lípa - A. J. Rychlík, 2001, s. 110. ISBN 80-901199-05.

⁴ VYSLOUZIL, J. *Hudební slovník pro každého I.* 1. vyd. Vizovice: Lípa - A. J. Rychlík, 2001, s. 153. ISBN 80-901199-05.

⁵ JIRÁNEK, J. E. HEJZLAR, T. *Světlem hudebních nástrojů.* 1. vyd. Praha: Panton, 1979, s. 20.

TEORETICKÁ ČÁST

1 MĚSTO KRASLICE

1.1 Obecné informace

Město Kraslice (obr. č 1) leží v západní části Krušných hor v nadmořské výšce od 600 metrů. Nejvyšší bod se nachází v nadmořské výšce 999m. Kraslice sousedí s německým městem Klingenthal, vzdáleným asi 3 km. Města spojuje hraniční přechod a železnice. Kraslice disponují veškerou občanskou vybaveností a větší města se nacházejí ve vzdálenosti 35 km a více.⁶ Okolí města tvoří nádherná krajina, kopce, lesy a turistické stezky. Rozloha města činí 1301,43 ha a počet obyvatel se pohybuje kolem 7000. V roce 1930 byl tento počet dvakrát větší. Městem protéká řeka Svatava a nachází se zde několik kulturních a přírodních památek. Je to především novorománský kostel Božího těla z let 1893 – 1896, dále evangelický kostel, hornická stezka, bývalá jatka, zámecký vrch.

Při vyslovení názvu města Kraslice se mnohým lidem vybaví především výroba hudebních nástrojů, která je s tímto městem spjata již od 16. století, dále textilní průmysl, výroba krajek, ale také hornictví, těžba drahých kovů, zlata a stříbra, cínu a mědi.

Okolí města je střediskem zimních sportů. Velké zimní sportovní středisko se nachází v Bublavě, která je vzdálená přibližně 5 km. Lidé zde hodně pěstují turistiku a cykloturistiku, k tomu jsou jim k dispozici turistické stezky. Bohužel se zde nenachází žádné koupaliště či bazén pro rekreaci a odpočinek v letních dnech.

Zemědělství je zde nevýnosné kvůli dlouhým zimám a nepříznivému chladnějšímu počasí. Dříve se zde pěstovaly brambory a některé druhy obilnin.⁷ Nyní spousta lidí z tohoto města odchází do jiných měst za prací. Ve městě je vyšší nezaměstnanost, pohybuje se kolem 10 %. Pokud město nezačne proti vzrůstající nezaměstnanosti něco

⁶ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 7.

⁷ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 7.

dělat, stane se z Kraslic zřejmě město důchodců.⁸ Byla by to jistě škoda, protože toto město dříve žilo a práce zde vždy bylo dost.

1.2 Historie města Kraslice

Zmínky o městě se objevují již ve 12. století, kdy byla tato oblast osidlována německými zemědělci. Nejdříve zde stály jen malé osady, dvorce, které se později spojily, a vzniklo městečko. Tato obec později dostala jméno, které se postupem času ještě několikrát změnilo. „*Greklis – 1272, Gresslin a Gressel – 13. století, Gresselin – 1404, Gresslas – 1412, Greslein – 1413, Greszles – 1488, Gresles – 1522, Grazles – 1524, Kraslicy – 1541 (Václav Hájek z Libočan), Grasslos – 1577, Gresslass . 1605, Graslos . 1611, Gresslas – 17. století, Gräslitz – 1644, Graslitz – 1847, Kraslice, Grasslitz – 1848, Kraslice, Graslitz – 1854.*“⁹ Nejstarší založenou obcí na Kraslicku v roce 1147 byla Kostelní. Ve 2. polovině 13. století byl v Kraslicích vystavěn hrad, který byl nazýván Novým Domem (Neuhaus).¹⁰ 15. srpna v roce 1370 osadu povýšil na město Karel IV. Kraslice se totiž měly stát základnou na trase do Durynska. Tímto činem získalo město stejná práva jako město Cheb, mělo právo mílové, právo mýta, svobodného odkazování majetku, držení krčem, sladoven, masných krámů, právo na vlastní samosprávu. V knize Kraslická kronika od Václava Kotěšovce si lze na straně 24 přečíst originální listinu Karla IV. V roce 1541 Kraslice získaly titul svobodného hornického města a od té doby měly ve znaku písmeno G.¹¹ Šest let nato Kraslice byly konfiskovány a do vlády je získali páni z Plavna. V roce 1552 již v Kraslicích stály 2 mlýny, 2 hospody, radnice, kostel, pivovar, škola, hornické bratrstvo a střelnice.¹²

⁸ Kraslice. *Turistický portál Karlovarského kraje* [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://cestovani.kr-karlovarsky.cz/cz/pronavstevniky/Turistickecile/JN/Stranky/Kraslice.aspx>

⁹ KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. V Domažlicích: Pro město Kraslice vydalo Nakladatelství Českého lesa, 2006, s. 23. ISBN 80-86125-71-8.

¹⁰ KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. V Domažlicích: Pro město Kraslice vydalo Nakladatelství Českého lesa, 2006, s. 18. ISBN 80-86125-71-8.

¹¹ KOTĚŠOVEC, V. *Pohledy do historie měst a obcí Kraslicka*. 1. vyd. Praha: Ostrov, 2011. 271 s. ISBN 978-80-86289-70-0.

¹² FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 7.

Dalším majitelem města se stal Joachim Schlick, který je brzy prodal Jiřímu staršímu von Schönburg auf Glauchau und Waldenburg. Tímto prodejem se protestantské město dostalo do majetku katolické vrchnosti. Kraslice se proslavily mimo jiné v oblasti hornictví. V roce 1590 vydal Fr. Scholz Kraslickou horní knihu. V knize jsou zápisky napsané inkoustem a po okrajích je vždy napsáno buď jméno jámy, nebo poznámka. Zápisky v horní knize jsou vedeny do 6. března 1614. Na vrchol hornické slávy se dostalo město v 16. století, kdy mělo kolem 6000 obyvatel, téměř stejně jako je tomu dnes. V 17. století má hornictví v Kraslicích již jen nepatrný význam.

V 1. pol. 17. století z Kraslic odešli duchovní kněží, usadili se v blízkosti města a založili osadu, ze které se později stalo město Klingenthal. *„Během třicetileté války byly Kraslice postiženy válečnými akcemi a v roce 1632 byly vyplundrovány¹³.“* To však ještě nebyl konec úpadku města. Postupně se vyčerpala ložiska nerostů a dosavadní vládci prodali město Nosticům z Jindřichovic a ti zde nastolili silnou rekatolizaci. Spousta lidí emigrovala a to buď do blízkého Klingenthalu, nebo do vzdálenějšího města Markneukirchen. Za vlády Ervína Nostice se staly Kraslice průmyslovým městem. A v roce 1843 se začala stavět silnice z Kraslic přes Jindřichovice do Sokolova.

V 19. století byly Kraslice již jen malým nevýznamným městečkem. V roce 1820 zde žilo 4090 obyvatel. Hlavním zdrojem obživy byla řemesla, působili zde nejvíce pekaři, ševci, řezníci, kloboučníci a krejčí. V revolučním roce 1848 se u nás skoncovalo s posledními pozůstatky feudálního řádu a byl nastolen kapitalismus. V Kraslicích ihned nastoupil střelecký sbor, jenž procházel městem a střílel do vzduchu. Revoluce zde však probíhala nerevolučně. V Kraslicích sice došlo k nepokojům, ale ne k revolucím. V roce 1850 se staly Kraslice okresním městem. 1. srpen 1858 nebyl pro Kraslice šťastný, protože město postihly velké povodně. V roce 1899 bylo obnoveno v Kraslicích dolování.

20. století přineslo v Kraslicích spoustu nových změn. Postavila se nová jatka a městská elektrárna. *„1904 – 1910 bylo k nepoznání přestavěno Nosticovo náměstíčko (dn. nám. 28. října). Hraběcí dům byl stržen a po něm i sladovna a výčep z roku 1669. Roku 1912 byl uprostřed náměstíčka postaven Dotzauerův pomník. Jeho autorka byla*

¹³ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 8.

*Josefína Christenová z Vídně.*¹⁴ Ve 20. století byly Kraslice již skutečným průmyslovým městem a byla vybudována silnice a železnice z Kraslic do Sokolova. Po nově vybudované trati začal pravidelně jezdit vlak.¹⁵

Za první světové války, kdy byla vyhlášena mobilizace, odešla spousta mužů do války. Obyvatelé trpěli nedostatkem potravin, na trhu se neobjevovalo plno jiného zboží, ceny stoupaly, byly zavedeny poukázky na mouku a chléb. V Kraslicích proběhla vůbec první hladová demonstrace a to roku 1915. Lidé neměli práci a životní úroveň poklesla.

V roce 1918 se v Kraslicích rozpoutala válka mezi Němci a Čechy. V Kraslicích se vytvořila téhož roku německá správa a národní výbor. Roku 1938 se staly Kraslice hlavním centrem výroby hudebních nástrojů. V tomto roce patřily „*Kraslice podle Mnichovské dohody do prvního pásma vyklizovaného území. 3. října 1938 začala hitlerovská vojska obsazovat vyklizená pohraniční území.*“¹⁶

Za druhé světové války museli opět krasličtí muži nastoupit do války. Do Kraslic přijížděli váleční zajatci. Na hřbitově v Kraslicích se nachází společný hrob kraslických zajatců. 7. května roku 1945 dorazili do Kraslic američtí vojáci a osvobodili město. Osvobození zde probíhalo jinak než v ostatních západních zemích. Osvoboditele vítaly kapitalistické bílé vlajky Němců. Druhá světová válka skončila.

Po válce byla zavedena nová československá koruna, z Kraslic odešly americké jednotky, byla založena společnost Amati Denak a v Kraslicích začal vznikat bohatý kulturní život. „*Ve čtvrtek 7. března 1946 pak došlo k slavnostnímu otevření prvního kulturního domu v Kraslicích. V průčelí budovy byl nad vchodem umístěn nápis „Dům osvěty lidu“.* Při jeho předání veřejnosti zazněly zvuky fanfár ze Smetanovy Libuše a státní hymny, které zahrála dechová hudba Amati řízená kapelníkem K. Šimůnkem.“¹⁷

¹⁴ KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. V Domažlicích: Pro město Kraslice vydalo Nakladatelství Českého lesa, 2006, s. 103. ISBN 80-86125-71-8.

¹⁵ KOTĚŠOVEC, V. *Pohledy do historie měst a obcí Kraslicka*. 1. vyd. Praha: Ostrov, 2011. 271 s. ISBN 978-80-86289-70-0.

¹⁶ KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. V Domažlicích: Pro město Kraslice vydalo Nakladatelství Českého lesa, 2006, s. 169. ISBN 80-86125-71-8.

2 HISTORIE VÝROBY HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ V KRASLICÍCH

Počátky výroby hudebních nástrojů v Kraslicích se datují do doby kolem 16. století, kdy zcela jistě první výrobci byli Němci, kteří k nám přicházeli z Prahy. I přes to, že je město Kraslice spojeno s výrobou dechových hudebních nástrojů, nejdříve se zde začaly vyrábět housle. Za prvního houslaře v Kraslicích uvádí kniha *Kraslice město a hudba* Johanna Artuse, který byl nazýván jako „Instrumentalis“ neboli výrobce hudebních nástrojů. V 17. století následovala další jména např. Melchior Lorenz, Bartolomeus Lippolt, Johann Gottfried. V době třicetileté války odešla spousta výrobců do zahraničí či do jiných měst, ale přesto houslařství v Kraslicích nezaniklo. „*I z 18. století je zpráv velice málo. A co je horší: nedochovaly se téměř žádné nástroje. Analogií lze však předpokládat, že zdejší mistři stavěli především podle bavorské školy.*“¹⁸ V 19. století založila rodina Büchnerů v Kraslicích tovární výrobu houslí, která však nedosáhla takové slávy jako ve městě Luby, kde se housle vyrábí dodnes. Houslařství se nadále drželo v Kraslicích až do 20. století.

Město však nedosáhlo slávy výrobou houslí, ale výrobou dechových nástrojů. První známý kraslický výrobce „Trompetenmacher“ Josef Johann Agner v Kraslicích založil první dílnu na výrobu dechových nástrojů, která ho však stěží uživila.¹⁹ Výroba dechových nástrojů si tedy získala v Kraslicích pevné místo a to také díky dostupným materiálům, např. z blízké obce Stříbrná, kde se těžilo stříbro, a vyráběly plechy. Zprvu se v Kraslicích vyráběly jen dechové nástroje žesťové, později také dřevěné. Prvním známým výrobcem dřevěných dechových nástrojů byl Petr Ignaz Riedl, jenž byl „Pfeifenmacher“ neboli výrobce píšťal. Lidé se již začínali věnovat obchodu s hudebními nástroji a toto řemeslo v Kraslicích silně zakotvilo. „*Ryze řemeslnický způsob výroby přinášel sice jistou solidnost*

¹⁷ KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. V Domažlicích: Pro město Kraslice vydalo Nakladatelství Českého lesa, 2006, s. 211 - 212. ISBN 80-86125-71-8.

¹⁸ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 12.

¹⁹ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 15.

ve zpracování výrobků, osobitost, ale nedovoloval kvantitativně rozvíjet výrobu tak, jak bylo potřeba.“²⁰

Průmyslová revoluce v 19. století sice zasáhla do tohoto odvětví, ale ne nijak razantně, došlo k zlepšení nástrojů a výroba přešla z manufaktury do stadia průmyslového. A tak se do popředí výroby hudebních nástrojů dostává tovární výroba, která sice zvýšila kvantitu, ale bohužel na úkor kvality. Vzájemně se ale stále propojovala výroba ruční s výrobou tovární. V roce 1868 v Kraslicích pracovalo 34 nástrojařů a v roce 1869 již 73 mistrů se 104 uční, dále se počet výrobců stále zvyšoval. Aby Kraslice dál mohly vyrábět hudební nástroje, bylo zapotřebí naučit tomuto řemeslu mládež, a tak na podnět kraslického rodáka rytíře Richarda Dotzauera, byla založena škola výroby hudebních nástrojů, jež nesla označení Deutsche Statsfachschule für Musik-Instrumenten Erzeugung in Graslitz.²¹

90% výrobků hudebních nástrojů bylo určeno pro export, pouze zbytek zůstával doma. Největšími odběrateli se stalo Rusko a USA. Avšak je nutné si uvědomit, že blízké země, jako je Německo začaly také vyrábět hudební nástroje, a tak vzniklo mezi těmito zeměmi v tomto směru další pouto. Kraslice začaly vyrábět nejen hudební nástroje dechové, ale do výroby byla zařazena také výroba ústních harmonik a to díky Johannu Langhammerovi. Dalším typickým kraslickým výrobkem byly hudební hračky. V roce 1859 zakládá firmu na výrobu hudebních hraček Josef Martin Agner. Hračky se vyráběly jak z kovu, tak ze dřeva. V průběhu 19. století začínaly vznikat známé firmy na výrobu hudebních nástrojů. Výroba se dědila v rodinách, a tudíž si firmy zachovávaly stejné jméno.

Za vrchol výroby hudebních nástrojů je v Kraslicích považován rok 1913. Bohužel se město s výrobou na vrcholu neudrželo příliš dlouho. První světová válka zapříčinila uzavření hranic a to mělo pro město katastrofální následky. Nejen že nemohl fungovat export, ale také muži odcházeli na frontu.

²⁰ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 16.

²¹ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 22.

2.1 Známí výrobci hudebních nástrojů v Kraslicích

Asi nejznámější kraslickou firmou na výrobu hudebních nástrojů byl Bohland & Fuchs (obr. č. 2). Zakladatelem firmy byl v roce 1850 Gustav Bohland, ke kterému se později připojil Martin Fuchs. Firma užívala ochranné známky svých výrobků, kotvu s písmeny B & F. Tato továrna také jako první používala parní pohon. Po smrti zakladatelů se firmy ujali synové Martina Fuchse a firmu nadále vedli kvalitně. Činnost této firmy skončila roku 1945.²²

Dalším velmi známým představitelem kraslické výroby hudebních nástrojů se stala rodina Heizmannova, z nichž nejslavnější byl Hans Heizmann. Tato firma se specializovala na výrobu pouzder.

Ignaz Kohlert je často spojované jméno s výrobou hudebních nástrojů v Kraslicích. Vincent Kohlert, který byl zřejmě synem Ignaze Kohlerta, založil v Kraslicích světově známou firmu. Vyráběl především klarinety. Po Kohlertově smrti vedli firmu jeho synové Rudolf a Daniel a firma fungovala nadále pod názvem Kohlert's Söhne. Jako první firma zavedla na trh výrobu saxofonů, na nichž uplatnili tzv. Kohlert-systém klapek.²³

Anton Stowasser v Kraslicích v letech 1814-1820 vyráběl žesťové dechové nástroje. Ještě známějším výrobcem se stal Wenzel Stowasser, jenž byl v matrikách označován jako „Waldhornmacher“. Na tehdejší dobu jeho firma vyráběla velmi kvalitní hudební nástroje a v Evropě byla velmi známá. Jak už to dříve bývalo zvykem, po smrti Wenzela Stowassera převzali firmu jeho synové a vedli ji pod názvem Wenzel Stowasser's Söhne (obr. č. 3) a brzy zavedli parní pohon. Firma se zúčastňovala mnoha výstav a soutěží po celém světě například v Chicagu, Hamburku, New Yorku.

Jak již jsem psala, Kraslice se neproslavily jen výrobou hudebních nástrojů, ale také výrobou hudebních hraček. S tímto odvětvím bylo spojeno jméno Hanz Rölz. S výrobou hraček začal jeho otec Adolf Bernard Rölz, avšak vrchol přišel až s nástupem jeho syna. Firma vyráběla různé hračky, avšak jejich specialitou se staly plechové housle, mandolíny, ukulele a banja.²⁴

²² FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 38.

²³ Jedná se o hoboj s klapkovým systémem saxofonu

²⁴ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 41.

V 1. pol. 17. století se v Kraslicích objevuje příjmení Riedl. Petr Ignaz Riedl údajně jako první zavedl výrobu dřevěných dechových nástrojů. Jeho příbuzný Josef Ignaz Riedl, zřejmě bratr, byl znám jako výrobce klarinetů. Josef Ignaz Riedl založil roku 1842 firmu a později továrnu na hudební nástroje, kterou později převzal jeho syn Wily Riedl a začal s výrobou zákružkového strojiva.

Další známá kraslická firma Johanna Langhammera se soustředila na výrobu ústních harmonik. Firmu opět převzali synové a pokračovala dále pod názvem Johann Langhammer's Söhne. Dalšími známými jmény byli Anton a Johann Lausmannovi a Adolf a Julius Lehrerovi.²⁵

2.1.1 Richard Dotzauer

Kraslického rodáka Richarda Dotzauera zná snad každý občan města Kraslice. Snad už jen proto, že ve městě po dlouhá léta stála před městským úřadem jeho ocelová socha na betonovém podstavci (obr. č. 4). Socha byla postavena roku 1912. Rytíř Richard von Dotzauer se narodil v Kraslicích 25. 7. 1816. Celý svůj život se snažil své rodné město a jeho občany všemožně podporovat, a proto mu zřejmě lidé přezdívali „Otec Krušnohoří“. Zakládal různé spolky a také se podílel na založení hudebně-nástrojařské školy, dále podporoval vědu a umění. „V roce 50. narozenin byl dekorován Řádem železné koruny III. třídy, se kterou bylo spojeno propůjčení rytířského titulu, a v roce 1874 komturským křížem Řádu Františka Josefa.“²⁶

2.1.2 Rudolf Dellinger

Byl operní skladatel, dirigent, kapelník a klarinetista. Narodil se 8. 7. 1857 v Kraslicích. Již od dětství se věnoval hudbě, chodil hrát do městské školy na klarinet a pomáhal svému otci v dílně na výrobu klarinetů. Právě rodák Richard von Dotzauer mu umožnil vystudovat konzervatoř v Praze. Rudolf Dellinger napsal několik oper, z nichž

²⁵ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 40.

²⁶ MIKŠÍČEK, P., Dotzauer, R. *Znovuobjevené Krušnohoří* [online]. 2007 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.znkr.cz/clanek/698-richard-dotzauer-1816-1887-otec-krusnohori/>.

například operetu Don Cesar dirigoval v roce 1889 v Kraslicích, jednotlivé písně z opery dokonce zlidověly. Tenkrát ji nastudoval kraslický pěvecký spolek Hillaria.²⁷

2.2 Výroba hudebních nástrojů v Kraslicích od roku 1918 do současnosti

Po úpadku při první světové válce se výroba opět dostala do předválečného stavu. „*Období první republiky je poslední fází soukromokapitalistické výroby.*“²⁸ 30. léta přivolala ve výrobě hudebních nástrojů krizi, avšak brzy se vzpamatovala a výroba pokračovala dál. Po roce 1938 opět přicházela do výroby krize, na Kraslicku začala vznikat velká nezaměstnanost, a tak mladí lidé odcházeli za prací do Říše. V závodech se během druhé světové války vyráběly především součástky pro letecký průmysl. Protože v továrnách zůstalo po výrobě z druhé světové války mnoho materiálu, mohla se opět v roce 1945 velmi rychle obnovit výroba hudebních nástrojů.

Rok 1945 byl pro výrobu hudebních nástrojů v Kraslicích stěžejní. 17. října roku 1945 byl založen závod dle jmen známých houslařů AMATI (obr. č. 5). Závod začal velmi rychle prospívat a exportovat především do Dánska, Holandska, Švédska a Švýcarska. V roce 1947 se hudební nástroje vyvážely do 25 zemí světa. V roce 1948 se stal z Amati národní podnik, k němuž byly přičleněny další závody a to firma Lídl v Brně a závod v Hradci Králové. V roce 1949 byla převedena z Kraslic část výroby do Sedlčan, nakonec se však rozhodlo, že výroba zůstane pouze v Kraslicích.²⁹ Jelikož ve firmě nebyl dostatečný počet odborníků, byla v roce 1946 založena závodní učňovská škola a brzy nato dvouletá průmyslová škola. Firma vyráběla především žesťové a dřevěné dechové nástroje a zpočátku také ústní harmoniky, ale jejich výroba se přesunula do Písku hned rok po založení. Dále se ve firmě vyráběla pouzdra a signální nástroje. S nástupem ředitele podniku Jaroslava Martínka se začala výroba ještě více rozvíjet, soustředila se především

²⁷ KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. V Domažlicích: Pro město Kraslice vydalo Nakladatelství Českého lesa, 2006, s. 114. ISBN 80-86125-71-8.

²⁸ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 45.

²⁹ Úspěchy výroby hudebních nástrojů v Kraslicích po druhé světové válce [stat']/ Jaroslav Fiala. – Res. NĚM – Bibliogr. – Západočeský historický sborník. – Plzeň: Státní oblastní archiv v Plzni, 1997. – Sv. 3, s. 323-334.

na zlepšení konstrukce nástrojů a nových modelů. Výroba se stále více rozvíjela, pracovalo se s materiály z tuzemska, ale také z SSSR a Itálie.

V roce 1965 byla veškerá výroba sjednocena do oborového podniku Československé hudební nástroje se sídlem v Hradci Králové.³⁰ Podnik exportoval přibližně kolem 65 % výrobků, nejvíce do USA, Anglie, NSR, Polska, SSSR a Japonska. Propagace firmy také velmi zapůsobila a to díky orchestru Amati, který hraje na kraslické nástroje. Za zmínku určitě také stojí, že Amati vyráběla hudební hračky a to především pro použití Orffovy metody.

V posledních deseti letech se firma nacházela na vyšších či nižších výrobních stupních. Dostala se do krize, ze které se naštěstí dostala a stále vyrábí kvalitní hudební nástroje. Firma spolupracuje s mnoha hudebníky a společně s nimi zdokonalují jak tvar, tak především zvuk hudebního nástroje. Pro spolupráci lze uvést například hudební soubor Mistřiňanka, dále trumpetistu Laca Dezciho, Panther Tuba band, trumpetisty České filharmonie a mnoho dalších.

³⁰ FIALA, J., KELLER, J., MATĚJÍČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970, s. 57.

3 ŠKOLA VÝROBY HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ V KRASLICÍCH

3.1 Založení a historie školy

Během neustálého zdokonalování výroby hudebních nástrojů si žádal tento pokrok stále více kvalifikovaných odborníků, kteří by byli schopni nástroje opravovat, vylepšovat a vyzkoušet. A tak došlo k myšlence založit školu, kde by se učili žáci výrobě hudebních nástrojů. Jako první s touto myšlenkou přišel kraslický rodák Richard von Dotzauer. Škola byla založena 2. 11. 1865. Zpočátku studium trvalo tři roky a kladl se důraz na výuku hudby. Roku 1882 školu zestátnili a doba studia se prodloužila na čtyřleté denní studium. Po této změně se začala výuka soustředit spíše na studium technických předmětů. Původní budova stála na místě bývalé strážnice v Kraslicích na náměstí.

V letech 1903/1904 se výuka přemístila do nové budovy, ve které funguje střední škola dodnes, avšak je jiného zaměření. V těchto letech se výuka zaměřovala stále na technické předměty.³¹

V roce 1918 při vzniku Československa škola nesla název Státní odborná škola pro výrobu hudebních nástrojů. Rok 1945 byl považován za jakýsi mezník ve vývoji hudebního nástrojařství. V roce 1950 se studium zkrátilo na pouhé dva roky a ředitelem školy se stal Jan Šafrata. Škola nabízela studentům dva obory a to: Mechanik dechových hudebních nástrojů plechových a Mechanik dechových nástrojů dřevěných. V roce 1955 se studium prodloužilo na čtyři roky, název byl změněn na Střední průmyslová škola výroby hudebních nástrojů a studium bylo zakončeno maturitou.³² Roku 1961 škole řediteloval až do své smrti Miroslav Holeček a po něm roku 1964 Ing. Alois Chromec, po něm se v roce 1874 ujal vedení školy Ing. Ladislav Matyska, dále Ing. Lubomír Vlach. Od roku 1999 vykonával činnost ředitele Pavel Matoušek a od roku 2005 školu vedl Ing. Zdeněk Brantl. V roce 2007 došlo ke sloučení Střední průmyslové školy výroby hudebních nástrojů se Střední živnostenskou školou v Sokolově. Průmyslová škola se stala jejím odloučeným

³¹ *Studium na střední průmyslové škole výroby hudebních nástrojů v Kraslicích*, s. 3, brožura.

³² *140 let hudebněnástrojářského školství v Čechách: 1865 – 2005 SPŠ a SOU hudebních nástrojů v Kraslicích*. 2005. s. 5., b. m.

pracovištěm. V té době škola nabízela dva obory. Prvním z nich byla Výroba hudebních nástrojů a druhým Uměleckořemeslná stavba hudebních nástrojů.³³

Za zmínku také určitě stojí stálá expozice hudebních nástrojů, která je vystavena v budově školy. Avšak největší tuba (obr. č. 6) je stále v Kraslicích a to v závodu Amati Denak.³⁴ V roce 2010, kdy školu zavřeli z důvodu nízkého zájmu žáků, odmaturoval poslední ročník žáků denního i dálkového studia. Nutno podotknout, že škola byla jediná svého druhu v celé České republice.

Nyní opět střední škola funguje, ale ne již jako škola výroby hudebních nástrojů, ale škola nabízí tříleté učební obory Nástrojař a Strojní mechanik a dále čtyřleté studium s maturitou, Přírodovědné lyceum, Mechanik instalatérství a elektrotechnických zařízení a Mechanik seřizovač.³⁵

K bývalé Střední průmyslové škole výroby hudebních nástrojů patřil také pěvecký sbor, který vedl Ing. Karel Malíšek (obr. č. 7). V Kraslicích tento sbor působil jako jediný do 90. let a staral se o kulturní život města Kraslice. Sbor měl jednu zvláštnost a tou byla velká převaha chlapců. Do sboru mohli chodit i občané města Kraslice. Střední průmyslová škola také pomáhala s přípravami Kraslického hudebního jara.³⁶

³³ Odloučené pracoviště Střední školy živnostenské. *Škola výroby hudebních nástrojů* [online]. [cit. 2013-10-11]. Dostupné z :<http://www.spskraslice.wz.cz>

³⁴ Tato maxituba je zapsána v Guinnessově knize rekordů. Na tubu se samozřejmě dá hrát, ale je potřeba dvou lidí, kdy jeden fouká a druhý hraje.

³⁵ Učební a studijní obory připravované pro školní rok 2014/2015. *SŠ, ZŠ a MŠ Kraslice* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.zskraslice.cz/view.php?navezvclanku=ucebni-a-studijni-obory-pripravovane-pro-skolni-rok-20142015&cislocclanku=2013100010>

³⁶ *Studium na střední průmyslové škole výroby hudebních nástrojů v Kraslicích*, b. m, b. r., nestr.

4 ZUŠ KRASLICE

ZUŠ je součástí širšího sektoru uměleckého školství. ZUŠ funguje svým pojmenováním od roku 1990, před tím se těmto typům škol říkalo lidové školy umění. ZUŠ nabízí mnoho oborů pro mládež i dospělé. Studium na ZUŠ je členěno do dvou cyklů a je ukončeno zkouškou. Pro zajímavost je nyní v ČR 482 ZUŠ s 696 pobočkami, do škol chodí 230000 žáků a 3500 dospělých.³⁷

ZUŠ v Kraslicích sídlí v krásné budově přímo v centru města a je v ní poměrně široká nabídka vyučovaných oborů. Vybrat si mohou jak děti tak dospělí z hudebního oboru, tanečního, literárně-dramatického a výtvarného. Myslím, že pro hudební kulturu města Kraslice je nejdůležitější právě obor hudební.

4.1 Sbory základní umělecké školy v Kraslicích

4.1.1 Sbor Harmonie Kraslice, dříve Bohemia Cantat

Úplně nejstarším založeným sborem ZUŠ v Kraslicích byl dětský sbor Bohemia Cantat, který založila paní Mgr. Iveta Poslední v roce 1990. Sbor pod tímto názvem fungoval mnoho let. Mimo tohoto sboru zde působila také spousta jiných dětských sborů, kde byly děti rozděleny dle věku. V roce 2005 se všechny sbory sjednotily pod jeden velký název Harmonie Kraslice.³⁸ Sbor je v minulé i nynější podobě znám po celé České republice a samozřejmě cestuje a koncertuje také v cizině. Ve sboru zpívá asi 30 dětí ve věku od 7-15 let. Někteří žáci, kteří skončili základní školu, do něj docházejí stále. Sbor získal v minulosti mnohá ocenění. Například v roce 2006 sbor získal zlaté pásmo v Karlových Varech, v roce 2008 zlaté pásmo v „Zahradě písní“, účastnil se celostátní přehlídky „Světlo za Lidice“. Sbor vystupoval s různými slavnými osobnostmi, jako je Bára Basiková, Jitka Zelenková, Petra Janů, spolupracuje s Hudbou Hradní stráže

³⁷ PRŮCHA, J. a VETEŠKA, J. *Andragogický slovník*. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 308, ISBN 978-80-247-4748-4.

³⁸ POSLEDNÍ, I. Pěvecké sbory. *Iveta Poslední* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.ivetaposledni.cz/pevecké-sbory/>

a Policií ČR. Nejnověji sbor spolupracoval s muzikálovým zpěvákem Tomášem Traplem, se kterým společně natočili CD pod názvem Tea Time.

4.1.2 Sbor Vivat Musica

Sbor Vivat Musica založila taktéž paní Mgr. Iveta Poslední v roce 1991. Je to sbor smíšený a zpívají v něm hlavně hudební nadšenci ve věku od 15-80 let. Také starší sbor získal mnohá ocenění a to především v zahraničí. V roce 2002 získal vítězství v německém městě Markneukirchen. Dále sbor spolupracuje s orchestrem Piccola orchestra a s Hudbou Hradní stráže a Policií ČR, s Bárou Basikovou a klavíristou Alešem Vítkem. Sbor natočil dvě CD, první v roce 2002 pod názvem První pokus a další v roce 2006 s názvem Vánoční proměny. Sbor vede kromě Ivety Poslední ještě paní Zlatuše Sellinger.

4.2 Orchester ZUŠ Kraslice

Samozřejmě, že jako mnohé ZUŠ má i kraslická hudební škola svůj orchestr. Ten se skládá především ze žáků, kteří do ZUŠ docházejí a také ze zpěváků a učitelů. Orchestr vede pan ředitel Josef Stůj, který v něm také působí, hraje na basovou kytaru. Repertoár orchestru je různorodý, hrají od klasičtějších skladeb přes skladby bigbandové, populární, jazzové, swingové, rokenrol, ale také dechové. Ve sboru hrají i vysloužilí hudebníci.

4.3 Víceúčelový sál ZUŠ

Kraslice jako jedno z mála měst se mohou pyšnit krásným novým sálem (obr. č. 8), který je postaven jako přístavba k ZUŠ. Realizace stavby se konala od června do prosince 2010. Sál pojme až 140 diváků a je určen pro různorodé kulturní a jiné akce. Účinkují v něm sólisté, sbory, orchestry, mají zde zkoušky taneční soubory. Stavba disponuje dvěma vchody, jedním se projde ze základní umělecké školy a druhým z parkoviště. *„Dvoupodlažní přístavba má jednoduchou architektonickou formu, která je charakterizována šikmými plochami sedlové střechy i nakloněním obvodového pláště. Hřeben střechy je ukončen průběžným světlíkem. Boční stěny jsou členěny okenními*

otvory. “³⁹ Budova působí na první dojem velmi elegantně, moderně a čistě, i když si její vnější vzhled najde plno odpůrců. Vnější materiál je tvořen z betonových panelů béžové barvy, uvnitř budovy jsou sádrokartonové desky a akustické panely. V čele budovy je umístěno demontované jeviště. Nová přístavba poskytuje divákům i účinkujícím veškerou mobilitu a také nahrávací studio. Vnitřek sálu vytváří jakýsi tunel ze sádrokartonových oblouků.(obr. č. 9) Myslím, že v sále je vynikající akustika a celkově působí sál na diváky a účinkující velmi příjemně.

4.4 Kulturní dům města Kraslice

Kulturní dům v Kraslicích je nedílnou součástí hudebního provozu města. Do roku 2010, než byl postaven nový sál ZUŠ, se v něm konaly všechny kulturní akce, divadelní představení, plesy, koncerty a jiná vystoupení. Samozřejmě, že se v kulturním domě tyto akce konají dál, ale většina koncertů je již pořádána v novém sále ZUŠ. Kulturní dům prošel v roce 2013 renovací, došlo k zateplení a konečně má lepší barvu a působí moderněji. V kulturním domě již vystoupila spousta známých umělců, jak herců, tak zpěváků, například Věra Bílá, Helena Vondráčková, Lenka Filipová a mnoho dalších.

4.5 Kostel Božího těla

Nesmím opomenout také další kulturní místo spojené s hudbou v městě Kraslice. Kostel Božího těla se dřív jmenoval kostel Nejsvětějšího těla Kristova. Původní kostel (obr. č. 10) byl postaven roku 1619 tehdejšími pány. Avšak zdi kostela byly příliš slabé a brzy se začaly bortit. Tehdy Kraslice z velké části upřednostňovaly Luteránské vyznání a až po třech desetiletích se obyvatelé vrátili ke katolické víře a kostel sloužil pro místní bohoslužbu. Po dlouhá léta neprovedlo město žádnou rekonstrukci, až roku 1854, kdy stavbaři vybudovali věž s hodinami. Po další léta se řešila stavba nového kostela, protože

³⁹ Přístavba víceúčelového sálu Základní umělecké školy Kraslice. *Stavby Karlovarského kraje* [online]. Regionální sdružení Karlovy Vary, 2011 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.stavbykarlovarska.cz/cz/hlasovani/pristavba-viceuceloveho-salu-zakladni-umelecke-skoly-kraslice-9>

ten stávající byl ve špatném stavu. Až po finančním daru od Josefa Meinla a jeho ženy se začalo opět jednat o stavbě nového kostela. Prvním návrhem bylo postavit kostel v novorománském stylu a druhým v novogotickém stylu.⁴⁰ Nakonec se rada rozhodla, že kostel bude postaven ve stylu novogotickém, avšak návrh nebyl chválen ministerstvem kultury ve Vídni. Nakonec byl schválen projekt v novorománském stylu, i když mnohým lidem nebyl po chuti. 18. června byla stavba nejvyšší Vysostí povolena a stavby se ujali bratři Koenigovi z Chebu. Roku 1892 se započala demolice starého kostela a roku 1893 byl zasazen první stavební kámen. V roce 1896 byl kostel hotov a lidé mohli obdivovat jeho krásu. Uvnitř kostela se postaral o výzdobu výtvarník Zikmund Rudl, v předsíni kostela byl umístěn barokní krucifix.⁴¹

V kostele se nyní konají především vánoční, ale také jiné koncerty. V minulém roce zde byla provedena Korunovační mše C dur od Wolfganga Amadea Mozarta.

⁴⁰ Kostely-Kirchen. *Římskokatolická farnost Kraslice* [online]. 24.11.2010 [cit. 2014-01-25]. Dostupné z: <http://www.farnostkraslice.estranky.cz/>

⁴¹ Kostely-Kirchen. *Římskokatolická farnost Kraslice* [online]. 24.11.2010 [cit. 2014-01-25]. Dostupné z: <http://www.farnostkraslice.estranky.cz/>

5 ORCHESTRY, JEŽ PŮSOBILY A PŮSOBÍ V KRASLICÍCH

V Kraslicích působilo v minulosti mnoho orchestrů s významnými kapelníky. Velmi známým orchestrem nejen v západních Čechách byl kraslický symfonický orchestr hudebního spolku pod vedením Christiana Winzla. Orchestr se jmenoval Blumenthaller. Tento spolek seznamoval občany města Kraslice s významnými díly nejen českých, ale i světových skladatelů a podílel se na zpestření kulturního života ve městě.

Dalším neméně významným orchestrem v minulosti byl Arbeitmusikverein pod vedením kapelníka Antona Meinla. Kromě těchto dvou orchestrů mělo město ještě několik jiných. Vlastní hudbu měly hasiči, působila zde kapela továrny Kohlert a synové, dětská kapela Hanse Riedla (obr č. 11), jazzový orchestr Emila Webera atd.⁴²

5.1 Dechová hudba ČSM Amati

Orchestr pod závodem Amati byl založen roku 1946 pod vedením Karla Šimůnka. Brzy tento soubor vystupoval jako závodní hudba. „*Díky skladateli Aloisu Hábovi se stal po Karlu Šimůnkovi dirigentem orchestru kapelník a skladatel Vilém Kyrál, který vedl orchestr od roku 1953.*“⁴³ Dalším velmi významným kapelníkem byl Miroslav Holeček. V Kraslicích začal profesní dráhu jako dirigent a učitel. Vyučoval na zdejší učňovské škole. Vytvořil padesátičlenný soubor Kraslické orchestrální sdružení na velmi profesionální úrovni a koncertovali na mnoha akcích. Miroslav Holeček zavedl ve městě Kraslické hudební středky. Tato akce byla ve městě velmi oblíbená. Na hudebních středkách se hrála různá známá díla skladatelů a pan Holeček tento program vždy doprovázel slovním projevem o historii doby, kdy skladba vznikla, o autorovi a jinými zajímavostmi.

V roce 1948 zavedl také Muzikantské svátky, jež pak přerostly v Kraslické hudební máje. O této akci se dále zmiňují v kapitole 6. V roce 1957 už mládežnický orchestr AMATI vedl Karel Hájek. S Karlem Hájkem se seznámil Jindřich Praveček, mimořádně

⁴² KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. V Domažlicích: Pro město Kraslice vydalo Nakladatelství Českého lesa, 2006, s. 135. ISBN 80-86125-71-8.

⁴³ O společnosti AMATI - Denak, s.r.o. *Amati - Denak, s.r.o.* [online]. [cit. 2012-01-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.amati.cz/o-firme/o-spolecnosti-amati-denak-sro>>

hudebně nadaný člověk, a rozhodl se s ním spolupracovat. Jindřich Praveček jednou týdně dojížděl do Kraslic a spolupráce měla na orchestr velmi kladný vliv. Od té doby orchestr pravidelně vystupoval a účastnil se soutěží.

5.2 Dechová hudba Horalka

Velkým a významným orchestrem v Kraslicích je dechová hudba Horalka, jež hraje již od roku 1958. Kapela má několik let stejné obsazení. Nejenže hraje tolik let, ale získala mnohá ocenění u nás i v zahraničí, například 1. místo v Bratislavě, dále 2. místo na soutěži Zlatá křídlovka v Českých Budějovicích. Dechová hudba Horalka vydala dvě CD, na jednom spolupracovala s kraslickým dirigentem Karlem Hájkem, nyní vede dechovou hudbu kapelník Josef Novotný. Horalka hraje hudbu všemožného repertoáru od klasických dechových písní, přes českou populární hudbu a cizí populární písně. Vystupují na známých kraslických hudebních akcích, například na Svatováclavských slavnostech, Kraslickém jarmarku, plesech, na benefičních koncertech, Kraslickém setkání atd.⁴⁴

⁴⁴ NOVOTNÝ, A. O nás. *Horalka* [online]. 2009 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: http://www.horalka.unas.cz/cesky/o_nas.htm

6 VÝZNAMNÉ HUDEBNÍ AKCE V KRASLICÍCH

6.1 Hudební a národopisné slavnosti v Kraslicích

Hudební slavnosti se konaly 7. – 9. července 1933. Slavnosti měly přilákat milovníky hudby a město chtělo zároveň propagovat hudební průmysl. Městem zněla hudba celý víkend, vystupovaly nejen kraslické spolky, ale také orchestry z Lubů u Chebu a Klingenthalu. V sobotu vystoupil například slavný hudební spolek *Arbeitsmusikvererin* pod vedením A. Meinla. V hotelu Bílá labuť zněla především hudba Richarda Wagnera.

V neděli slavnosti vrcholily. *„Již v sedm hodin byl zahájen ranní koncert v městských sadech, následovalo položení věnců u pomníku rytíře Dotzauera, květinami a stuhami byla ozdobena pamětní deska na rodném domě hudebního skladatele Rudolfa Dellingera.“*⁴⁵ V jednu hodinu se konal průvod všech hudebních spolků a výrobců, jež předváděli své hudební nástroje. Na závěr celé slavnosti se konal koncert všech spolků a orchestrů a zazněla opět hudba Richarda Wagnera a Giuseppe Verdiho. Úplnou tečkou koncertu byla opereta *Don Cesar* od kraslického rodáka Rudolfa Dellingera.⁴⁶

6.2 Kraslické hudební jaro

Kraslická hudební jara jsou slavnosti, které se konají dodnes. První hudební máj trval od 4. května do 28. května roku 1949. Za zakladatele je považován Miroslav Holeček. Na prvním hudebním máji zazněly skladby Antonína Dvořáka, které dirigoval Miroslav Holeček. Jeden z koncertů se konal v kostelu Božího těla, kde zazněly skladby za oběti druhé světové války. Za doprovodu varhan zpívaly sólistky a sbor. Dále vystoupili sólisté Národního divadla v Praze, Komorní dechové sdružení z Prahy.

⁴⁵ KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. V Domažlicích: Pro město Kraslice vydalo Nakladatelství Českého lesa, 2006, s. 152. ISBN 80-86125-71-8.

⁴⁶ KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. V Domažlicích: Pro město Kraslice vydalo Nakladatelství Českého lesa, 2006, s. 151-154. ISBN 80-86125-71-8.

27. 5. 1949 měli občané možnost besedovat se známým skladatelem Aloisem Hábou, který uspořádal přednášku na téma „Hudba za socialismu“. Slavnosti byly ukončeny zábavným večerem, kde k pobavení a tanci hrál 50-ti členný orchestr pod vedením Karla Šimůnka. Druhý hudební máj se konal roku 1950, tento rok vzrostl počet návštěvníků. Slavnosti doprovázela výstava o díle Bedřicha Smetany. Opět zazněl orchestr Miroslava Holečka, dechová hudba ČSM Amati a kraslické spolky.

Následovaly další Kraslické hudební máje, a to v roce 1952, které doprovázela výstava o díle Antonína Dvořáka. V pátém Kraslickém máji roku 1953 zazněla opera Fidlovačka. Šestý hudební máj roku 1954 byl zajímavý tím, že si lidé mohli prohlédnout největší výstavu historických nástrojů, která ve své době neměla obdoby. Další hudební jaro proběhlo v roce 1958. Nejzajímavější bylo literárně-dramatické pásmo o životě Josefa Suka a vystoupení kraslických pěveckých sborů, které na závěr předvedly Smetanovu Českou píseň. Kraslické hudební jaro konané roku 1960 přineslo opět něco nového. Diváky zaujal pořad věnovaný jubileu naší vlasti – „Květy míru“. Na závěr slavností opět předvedly pěvecké sbory společně Píseň svobody a kantátu Česká píseň od Bedřicha Smetany a Šostakovičovu Píseň míru. Na desátém Kraslickém jaru v roce 1961 vystoupili sólisté ND a sólisté baletu ND. Heslem Kraslických hudebních májů bylo nejdříve „V hudbě život Čechů“ a později „Hudba spojuje národy, hudba bojuje za mír.“ Posledním na dlouhou dobu bylo Kraslické hudební jaro v roce 1961, které začalo cyklem Bedřicha Smetany Má vlast. Poprvé byla do programu zařazena také jazzová hudba.⁴⁷

Kraslická hudební jara se opět začala konat až v roce 2008 pod vedením sbormistryně Ivety Poslední. V tomto roce vystoupili v Kraslickém hudebním jaru například Piccola Orchestra Praha, všechny kraslické sbory, taneční soubory z Kraslic. Slavnostní zahájení se konalo v kostele Božího těla. 20. dubna. Více se o tomto Kraslickém jaru lze dočíst v článku od Jaroslava Fialy. (viz. Příloha č. 1 Kraslické hudební jaro začne s domácími sbory i hosty).⁴⁸ V roce 2009 vystoupila Hudba Hradní stráže a Policie ČR, dále na závěrečném koncertě zazpívala operní zpěvačka Valentina Čavdarová, Hana Spinethová a Pavel Vančura. V roce 2010 na Kraslickém hudebním jaru zazpívala společně

⁴⁷ KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. V Domažlicích: Pro město Kraslice vydalo Nakladatelství Českého lesa, 2006, s. 241-246. ISBN 80-86125-71-8.

⁴⁸ FIALA, J. *Kraslické hudební jaro začne s domácími sbory i hosty* [článek]/In: Plzeňský deník. – ISSN 1210-5139. – Roč. 17, č. 92 (18. 4. 2008), s. 26.

s kraslickými dětskými sbory zpěvačka Bára Basiková a italský pěvecký sbor Scuola Mundi Miláno. Big Band Hudby Hradní stráže a Policie ČR vystoupil opět na Kraslickém hudebním jaru v roce 2011, v roce 2012 byl součástí slavností pěvecký recitál sbormistryně a zpěvačky Ivety Poslední a Jany Marie Kateřiny Korbelové. Kraslické hudební jaro navštívila a také se ho účastnila zpěvačka Sisa Fehérová a Jan Steinsdörfer trio.⁴⁹

6.3 Muzikantský ples

Každoročně pořádaný muzikantský ples je občany města hojně navštěvován. Vždy na něm vystupují kraslické orchestry, kapely a hosté z jiných měst. Koncert pokaždé zahajuje žakovský orchestr ZUŠ Kraslice a následují ostatní kraslické soubory, Veselá pětka Josefa Levého, dechový orchestr Horalka, Kraslická cimbálovka a ostatní hosté. Na plese znějí různé žánry a rytmy. Letos se ples koná 22. března.

6.4 Benefiční koncert v Kraslicích

Kraslice pořádají kulturní akce nejen pro pobavení, ale také aby pomohly. Na začátku září 2013 se tedy pořadatelé rozhodli pomoci městu Mlékovice, které bylo postiženo povodní. Vystoupilo několik kapel a orchestrů. Zahrála dechová hudba Horalka, žakovský orchestr ZUŠ Kraslice, skupina Return, Kraslická cimbálovka, skupina Objekt. Návštěvnost benefičního koncertu byla vysoká. Přišlo kolem 400 návštěvníků a vybralo se 29 525 korun. Vstupné bylo symbolických 30 korun. Koncert se konal pod širým nebem za kulturním domem, návštěvníci se mohli občerstvit a také si zatančit. Počasí koncertu přálo a akce se velmi vydařila.⁵⁰

⁴⁹ POSLEDNÍ, I. Pěvecké sbory. *Iveta Poslední* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.ivetaposledni.cz/pevecke-sbory/>

⁵⁰ CICHOCKI, R. *Sokolovský deník* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: http://sokolovsky.denik.cz/kultura_region/kraslice-s-mlekovicemi-spojil-v-sobotu-unikatni-dvojkonzert-20130908.html

6.5 Svatováclavské slavnosti

Další každoroční akcí, která se pořádá v Kraslicích již po jedenácté, jsou Svatováclavské slavnosti. Pořadatelem těchto slavností je dechová hudba Horalka, ta na těchto slavnostech hraje každoročně a dále zde vystupuje duo Relax. Slavností se účastní spíše starší občané města. Jelikož v Kraslicích často prší, slavnosti se vyvedou podle počasí.

6.6 Kraslický jarmark

Kraslický jarmark je ve městě velmi oblíbenou akcí. Jedná se o klasický jarmark, který je doprovázený hudbou. Koná se vždy na konci srpna většinou poslední sobotu. Na jarmarku vystupuje pravidelně žákovský orchestr ZUŠ, dechová hudba Horalka a Kraslická cimbálovka, Malá kapela Josefa Levého, skupina Alison Kraslice, KV Expres Karlovy Vary a rocková kapela 11:50.

6.7 Rockové sady

Rockové sady jsou naopak navštěvovány mladší a střední generací a konají se v městských sadech pod širým nebem. Vystupují zde nejenom kraslické skupiny, ale také skupiny z jiných měst. Vstupné je 200 korun, ale účast na rockových sadech je vždy vysoká. V roce 2013 vystoupily skupiny Belladona, Last Warning, Scream Your Name, Seven Eponine, Huge Rat, Objekt, Moodshake, Nirvana, Choré vzťahy, Blues Mystery, Rest a Orchestr ZUŠ Kraslice.⁵¹

6.8 Festiválek na Konci světa

V pořadí již šestý festival v Kraslicích se koná pokaždé v červenci. Festival se pořádá pod širým nebem u Free klubu, kde se koná spousta jiných hudebních akcí.

⁵¹ Rockové sady. *Kraslice oficiální stránky města* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.kraslice.cz/obcan/mesto-kraslice/kalendar-akci/?archiv=true&od=3&more=615#ka615>

Na festivalu vystoupila již řada známých osobností, například Wabi Daněk, Schovanka a jiní folkaři. Na akci přišlo opět mnoho lidí.⁵²

6.9 Zpívání u vánočního stromečku

Každoročně při rozsvěcení vánočního stromu zpívá kraslický dětský sbor koledy. Před rozsvěcením děti zpívají v kostele Božího těla, lidé se mohou tento den podívat do kostela na Betlém a vyslechnout si příjemné vystoupení dětí, poté si mohou zazpívat s dětmi u vánočního stromečku koledy.

6.10 Zpívání koled s rádiem Dragon

Akce Česko zpívá koledy, jež pořádá západočeské rádio Dragon, se zúčastnilo také město Kraslice. V osmnáct hodin lidé začali zpívat koledu „Nesem vám noviny“ spolu s desítkami lidí po celé ČR. Zpívaly děti ze ZŠ, z MŠ, ale také dospělí. Zpívání doprovázel koncert, kdy si děti ze ZUŠ nacvičily koledy. Na závěr zpívání bylo pro občany města připraveno překvapení, mohli se pokochat ohňostrojem, který měl přesně 14 světelných efektů, protože do Vánoc zbývalo přesně 14 dní.⁵³

6.11 Ostatní koncerty

Kromě koncertů, které se konají pravidelně, se v roce můžeme setkat i s jinými koncerty. Žáci v ZUŠ pořádají závěrečné koncerty, ve školním roce má každé hudební oddělení přehrávky, v kostele se koná také velké množství koncertů. V nejbližší době například vystoupí v Kraslicích zpěvák Kamil Střihavka.

⁵² DROZDÍK, J. Na Festiválek na konci světa přijedou Poutníci i Strašlivá podivaná. *Sokolovský deník* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: http://sokolovsky.denik.cz/kultura_region/na-festivalek-na-konci-sveta-prijedou-poutnici-i-strasliva-podivana-20130613.html

⁵³ DROZDÍK, J. Kraslicemi zněly koledy, společně s Českem zpívaly stovky lidí. In: *Sokolovský deník* [online]. 11.12.2013 [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://sokolovsky.denik.cz/z-regionu/kraslicemi-znely-koledy-spolecne-s-ceskem-zpivaly-stovky-lidi-20131211.html>

7 HUDEBNÍ SKUPINY A JEDNOTLIVCI, JEŽ V SOUČASNOSTI VE MĚSTĚ PŮSOBÍ

7.1 Skupiny

7.1.1 Skupina Object

Kraslická skupina Object popisuje svůj hudební styl jako: *"Hrajeme něco jako metal-trash-prog-core ovlivněný temnými krušnohorskými hvozdy a konzumací masa v jakémkoliv množství a podobě (krom kuřecího)"*⁵⁴ Skupinu založili její členové již roku 2001. Kapela vydala roku 2009 debutové album pod názvem Analog a v roce 2012 album s názvem Release. Skupina hraje nejen v Kraslicích, ale po celém západočeském kraji. Nejbližší koncert v Kraslicích mají ve Free Clubu v dubnu, krom toho vystupují na Rockových sadech a jiných akcích.⁵⁵

7.1.2 Alison Kraslice

Další kraslická skupina Alison hraje irský folk, skládá se ze sedmi členů a opět hraje ne jen v Kraslicích. Kapela se umístila na třetím místě v soutěži Notování v Praze. Pravidelně kapela hraje na Festiválku na konci světa v Kraslicích. Letos oslaví šesté narozeniny a vydají své první CD.⁵⁶

7.1.3 Kraslická cimbálovka

Nově vzniklá kapela se může pyšnit jako jediná v Karlovarském kraji názvem cimbálovka. Cimbálovka hraje ve stálém složení housle, akordeon, kontrabas, zpěv a cimbál už tři roky. Jejich repertoár tvoří písně maďarské, cikánské, moravské, české a slovenské. Skupina se setkává v Karlovarském kraji s velkým úspěchem. Hrají na festivalech, lidé si je zvou na oslavy, plesy a jiné akce, často hrají po občany města Kraslic v restauracích zadarmo. Kapela hraje na Muzikantském plese, hrála na Benefičním

⁵⁴ Objekt-O kapele. *Bandzone* [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://bandzone.cz/crom?at=info>

⁵⁵ Object. *Bandzone* [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://bandzone.cz/crom?at=gig&gy=2013>

⁵⁶ Alison Kraslice. *Alison - Irisch folk* [online]. 2012 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: http://www.alison.cz/o_kapele.html

koncertě, na Kraslickém jaru atd. Kraslická cimbálovka ale dokáže změnit nástroje a hrát také jiný repertoár a to ve složení klávesy, saxofon, kontrabas, kytara a zpěv. Na youtube.com⁵⁷ je možnost si je poslechnout, vlastní internetovou stránku zatím nemají, ale již mají svůj první oficiální videoklip.⁵⁸

7.2 Jednotlivci

7.2.1 Jan Steinsdörfer

Jan Steinsdörfer je kraslický rodák a navíc mladý talentovaný hudebník. Navštěvoval místní hudební školu a poté chodil na Konzervatoř Jaroslava Ježka a studoval skladbu u Karla Růžičky a jazzové píáno na Vyšší odborné škole u Davida Růžičky a dalších. Hraje v jazzovém triu, se kterým vyhráli v roce 2013 na soutěži Czech Jazz Contest. Nyní je vedoucím doprovodné kapely Ewy Farne. Vydal také svou první publikaci Jan Steinsdörfer: Průvodce klávesistou od cvičení až na pódium.⁵⁹ V minulosti spolupracoval s Evou Urbanovou, Gipsym.cz, Michalem Pavlíčkem a mnohými dalšími. V Kraslicích již několikrát působil a stal se prezidentem Kraslického jara roku 2013.

7.2.2 Mgr. Iveta Poslední

Zpěvačka a pedagožka vystudovala ZČU v Plzni obor ČJ-HV, v Kraslicích založila pěvecké sbory dětské i dospělé. V Kraslicích se stará o hudební život města, pořádá Kraslická hudební jara a jiné koncerty. Sama často vystupuje jako pěvkyně na veřejnosti jak v Kraslicích, tak například také v Plzni.

⁵⁷ Kraslická cimbálovka - Kraslická cimbálovka. *Youtube.com* [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=zBo2IgLK41g>

⁵⁸ Oficiální klip. *Youtube.com* [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=AfqadKUN-Qc>

⁵⁹ STEINSDÖRFER, J. Průvodce klávesistou od cvičení až na pódium. *Hudební e-knihkupectví - noty, taby, akordy* [online]. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.hudebni-knihkupectvi.cz/product/jan-steinsdoerfer-pruvodce-klavesistou-od-cviceni-az-na-podium-cd-37391/>

PRAKTICKÁ ČÁST

8 CÍLE VÝZKUMU A METODIKA

8.1 Cíle a hypotézy diplomové práce

Cílem diplomové práce je zmapování a zjištění, jak jsou spokojeni občané města s hudební kulturou Kraslic, jaké hudební akce navštěvují, jaký mají názor na množství pořádaných akcí a na vstupné. Cílem zkoumání diplomové práce jsou také žáci základních škol v Kraslicích ve věku 11-16 let, kdy práce zjišťuje, zda se žáci na základní škole v Kraslicích učí o hudební historii města, zda znají některé známé osobnosti z minulosti, dále kolik jich navštěvuje ZUŠ a jaké navštěvují hudební akce v Kraslicích. Pro získání empirických dat byly použity metody anketa a dotazník.

8.1.1 Hypotézy a cíle u ankety pro občany města Kraslice

Cíl č. 1: Zjistit, zda občané města chodí na hudební akce v Kraslicích, jak často je navštěvují, a které nejčastěji.

Hypotéza č. 1: Občané města navštěvují hudební akce dvakrát do roka, nejčastěji navštěvují akce spojené s jinou kulturní akcí (jarmark, Svatováclavské slavnosti).

Cíl č. 2: Zjistit, jak jsou občané spokojeni s hudební kulturou města Kraslice a zda jim vadí platit za vstupy na kulturní akce.

Hypotéza č. 2: Občané města Kraslice jsou s kulturními akcemi spokojeni, ale uvítali by jich ve městě více, mnozí lidé chodí jen na akce, kde se vstup neplatí.

Cíl č. 3: Zjistit, zda si občané myslí nebo ví, že město Kraslice bylo dříve v hudebním provozu aktivnější:

Hypotéza č. 3: Většina občanů si myslí, že jsou hudební akce současnosti a minulosti vyrovnané.

8.1.2 Hypotézy a cíle u dotazníku pro žáky

Cíl č. 1: Zjistit, vztah žáků k předmětu hudební výchova a kterou činností se nejčastěji v tomto předmětu zabývají.

Hypotéza č. 1: Žáci mají kladný vztah k hodinám hudební výchovy a v hodinách nejčastěji zpívají.

Cíl č. 2: Zjistit, zda se žáci učí o hudební historii města Kraslice.

Hypotéza č. 2: Žáci se dozvědí základní informace o hudební historii města Kraslice, vědí, jak se jmenuje velký závod na výrobu hudebních nástrojů, jaké nástroje se zde vyrábějí, ale neznají žádné známé osobnosti z historie a sami od sebe se o hudební historii města nezajímají.

Cíl č. 3: Zjistit, zda žáci navštěvují hudební akce v Kraslicích, jak jsou s nimi spokojeni.

Hypotéza č. 3: Žáci navštěvují hudební akce v Kraslicích, nejčastěji navštěvují koncerty a s hudebními akcemi jsou spokojeni.

Cíl č. 4: Zjistit, kolik žáků navštěvuje ZUŠ, na jaký obor dochází, zda účinkují na veřejnosti či se chodí dívat na své spolužáky a zda jim vadí platit za vstup.

Hypotéza č. 4: Větší část žáků hudební školu nenavštěvuje, nejčastěji žáci zpívají ve sboru a na hudebních akcích převážně nevystupují, na své spolužáky se převážně dívat nechodí a za vstup jim platit také nevadí.

8.2 Metodika

Ve své diplomové práci jsem použila pro potvrzení či vyvrácení hypotéz techniku dotazování pomocí písemného dotazníkového šetření a dotazování na ulici formou ankety. Obě tyto techniky patří mezi kvantitativní metody písemného dotazování. Dotazník a anketa jsou velmi rozšířeným nástrojem výzkumu, pomocí výpovědí respondenta. Výhodou těchto technik je jejich finanční nenáročnost a nedochází zde k nežádoucímu ovlivnění tazatele. Mezi nevýhody můžeme řadit například rušivé vlivy, za kterých byl

dotazník vyplňován, či neochotu tazatele odpovědět na otázky.⁶⁰ V mém výzkumu je použita anketa pro občany města Kraslic starší patnácti let, kde jsou zvoleny otázky uzavřené, kdy dotazovaný zvolí jednu z nabízených odpovědí. Dále je pro výzkum použit písemný dotazník, který je určen žákům 6 – 9 tříd základní školy v Kraslicích, kde jsou otázky uzavřené. Uzavřené otázky mají předem stanoveny varianty odpovědí. Tyto varianty by neměly nutit respondenta přiklonit se k odpovědi, která mu ne zcela vyhovuje. Proto byl u písemného dotazníku pro žáky proveden předvýzkum, k případnému včasnému odstranění nedostatků.⁶¹

8.3 Předvýzkum

U dotazníkového šetření ve školách byl nejdříve proveden předvýzkum. V případě pokud je výzkum směřován k dětem, je předvýzkum nezbytný. Jeho úkolem je ověřit všechny výzkumné nástroje a etapy sběru dat, analýzy a výběrové šetření. Je příležitostí k včasnému odstranění nepředvídatelných skutečností a problémů. V každém dotazníku je třeba, aby byly dotazy respondenty jednoznačně a správně pochopeny. Může nastat situace, že budou některé dotazy respondentům nesrozumitelné, či chápány v jiném významu. Předvýzkum je tedy příležitostí k včasnému odstranění nepředvídatelných problémů. Obvykle se provádí na mnohem menším vzorku respondentů.⁶² U mého dotazníku byl proveden na malém vzorku sedmi náhodně vybraných respondentů, čtyř dívek a tří chlapců různého věku mezi 11 a 16 lety. Na základě výsledků předvýzkumu byla v dotazníku přepracována jedna otázka, která byla příliš dlouhá a jedna, která byla dvěma respondenty nepochopena. Výsledky získané při předvýzkumu nebyly do sběru dat použity.

⁶⁰ SURYNEK, A. *Základy sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2001. s. 115. ISBN 80-726-1038-4.

⁶¹ SURYNEK, A. *Základy sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2001. s. 48. ISBN 80-726-1038-4.

⁶² JEŘÁBEK, H. *Úvod do sociologického výzkumu*. Dotisk. Praha: Karolinum, 1993. s. 62. ISBN 80-706-6662-5.

8.4 Charakteristika ankety

Anketa proběhla formou dotazování na ulici, na frekventovaném místě v Kraslicích v prosinci 2013. Toto dotazování je speciálním typem, má své specifické odlišnosti. Dotazování na ulici je časově nenáročné jak pro dotazovaného, tak pro tazatele, šetří čas tazatele i respondenta. Na rozdíl od dotazování v domácnostech odpadá strach a neochota respondentů vpustit cizího člověka do svého bytu. Má své výhody i nevýhody. Doba dotazování musí být krátká, otázky jednoduché a snadno zodpověditelné. Dotazování je ztíženo ruchem na ulici a dotazovaní se nemohou dlouho zamýšlet nad jednotlivými otázkami. Také je nutné počítat s vysokým procentem odmítnutí.⁶³

Anketa (Příloha č. 2 Anketa) v mém dotazování obsahuje sedm otázek, z toho první dvě otázky jsou identifikační. Zbylých pět otázek je zaměřeno na zmapování a zjištění toho, jak jsou občané města starší patnácti let spokojeni s hudební kulturou Kraslic, jaké hudební akce navštěvují, jaký mají názor na množství pořádaných akcí a na vstupné. Všechny otázky jsou uzavřené, srozumitelné a jednoduché, aby hned v počátku u dotazovaných vzbudily jejich zájem a neodradily je. Hned po oslovení dotazovaný dostal informaci o anonymitě této ankety a co je cílem a účelem tohoto dotazování. Otázky byly respondentům čteny a odpovědi hned zaznamenávány do anketního lístku.

8.5 Charakteristika dotazníku

Dotazník (Příloha č. 3 Dotazník), který jsem sestavila pro vyhodnocení stanovených hypotéz je srozumitelný, jednoduchý a zcela anonymní. V úvodu dotazníku jsem položila 2 otázky identifikační, dalších 15 otázek je zaměřených na zjištění, zda se žáci ve věku od 11 – 16 let na základní škole v Kraslicích učí o hudební historii města, zda znají některé známé osobnosti z minulosti, dále kolik jich navštěvuje ZUŠ a jaké navštěvují hudební akce v Kraslicích. Vzhledem k tomu, že je dotazník určen dětem, snažila jsem se, aby jeho složení nepůsobilo jednotvárně, byl srozumitelný a časově nenáročný. Nadměrně dlouhé

⁶³ SURYNEK, A. *Základy sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2001. s. 112. ISBN 80-726-1038-4.

otázky by mohly žáky odradit. V dotazníku byly použity otázky uzavřené, kde respondent mohl volit jednu z nabízených možností a označit ji křížkem. Výzkum byl realizován v lednu roku 2014. Vyplnění dotazníku bylo zcela dobrovolné a nebylo časově omezeno. Po dohodě s ředitelem základní školy v Kraslicích, bylo vyplnění dotazníku zařazeno do hodin hudební výchovy, kde učitelé rozdali žákům 6 – 9 tříd 121 dotazníků. Návratnost dotazníku byla 100 %.

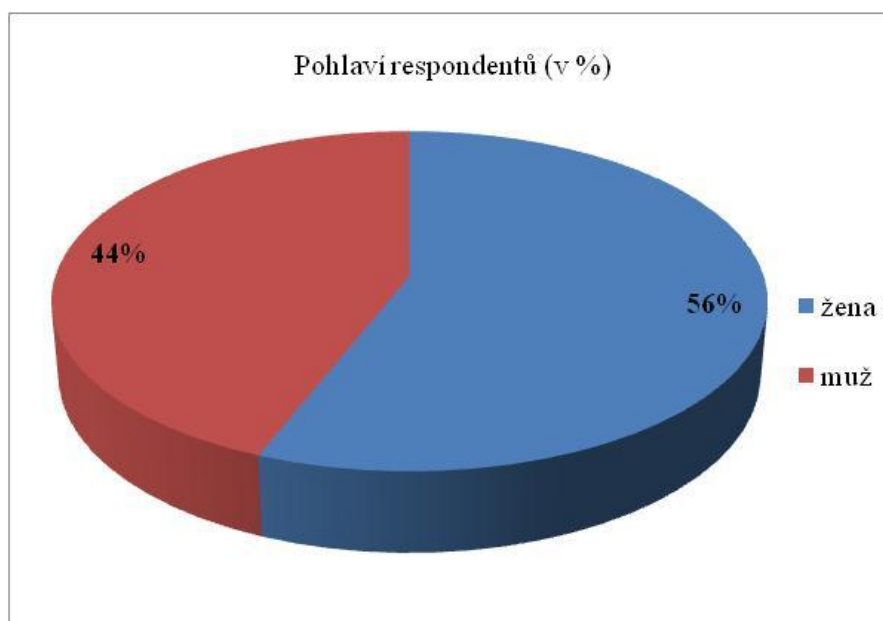
8.6 Charakteristika výzkumného vzorku

8.6.1 Charakteristika výzkumného vzorku ankety

Výzkumný vzorek tvořili občané města Kraslic, starší patnácti let, k jejichž oslovení došlo na frekventovaném místě v Kraslicích. Náhodným výběrem bylo osloveno 622 občanů Kraslic různého pohlaví, věku, barvy pleti či úpravy zevnějšku.

Pro účely výzkumu bylo osloveno 622 občanů města Kraslic, z toho bylo 56 % žen a 44 % mužů. Rozdělení respondentů podle pohlaví přehledně znázorňuje graf 1.

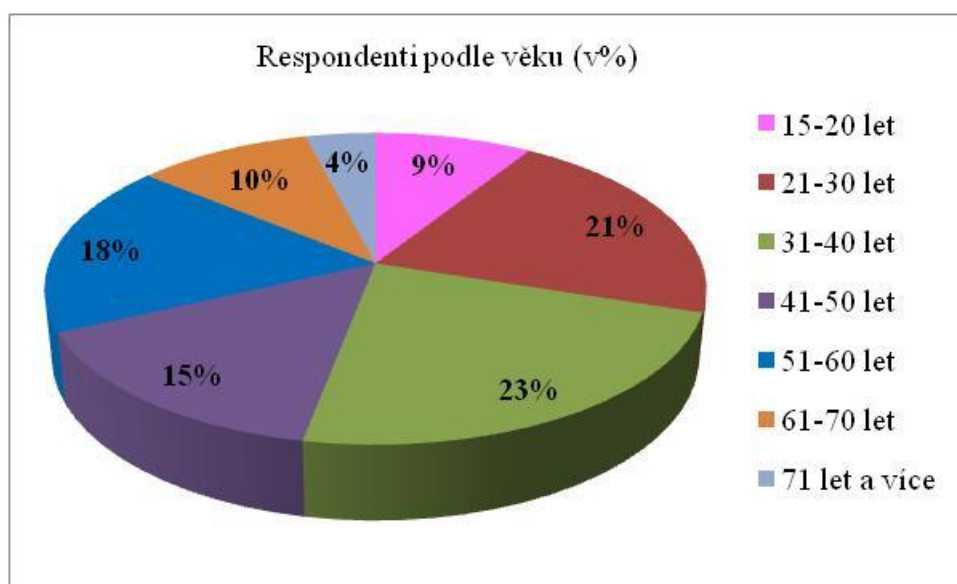
Graf 1: Pohlaví respondentů (v %)

Zdroj: vlastní výzkum

Věkové rozmezí respondentů od 31 do 40 let tvořilo největší skupinu a to 23 %, 21 % představovali respondenti ve věku od 21 do 30 let. Občané mezi 51 a 60 lety tvořili skupinu s 18 %. Mladých lidí ve věku mezi 15 a 20 lety bylo osloveno 9 %. Nejmenší skupinu se 4 % tvořili respondenti starší 71 let.

Graf 2: Rozdělení respondentů podle věku (v %)

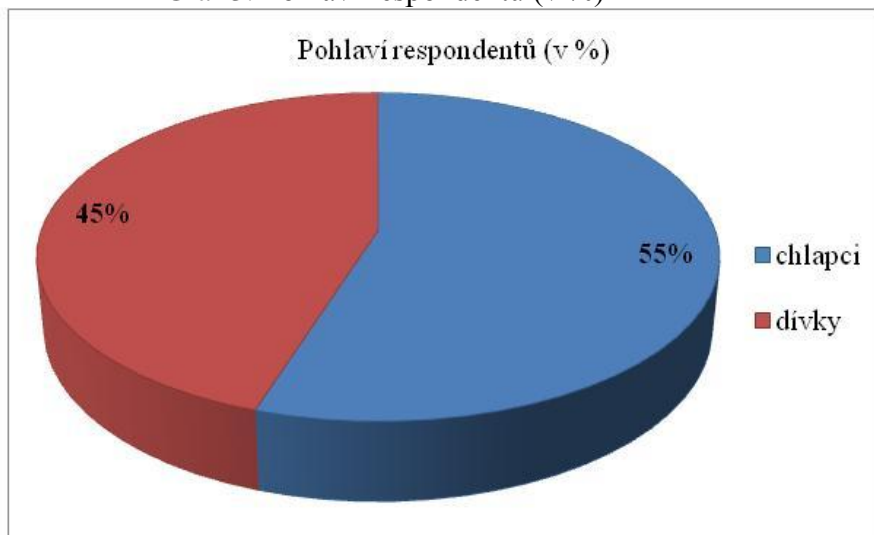
Zdroj: vlastní výzkum

8.6.2 Charakteristika výzkumného vzorku dotazníku

Zkoumaný vzorek se skládal ze 121 žáků základní školy v Kraslicích, ve věkovém rozmezí od 11 do 16 let. Vzorek byl sestaven z chlapců i děvčat, kteří navštěvují 6 – 9 třídu této základní školy.

Výzkumný vzorek pro účely výzkumu formou písemného dotazníku pro žáky základní školy tvořilo 55 % chlapců a 45 % dívek.

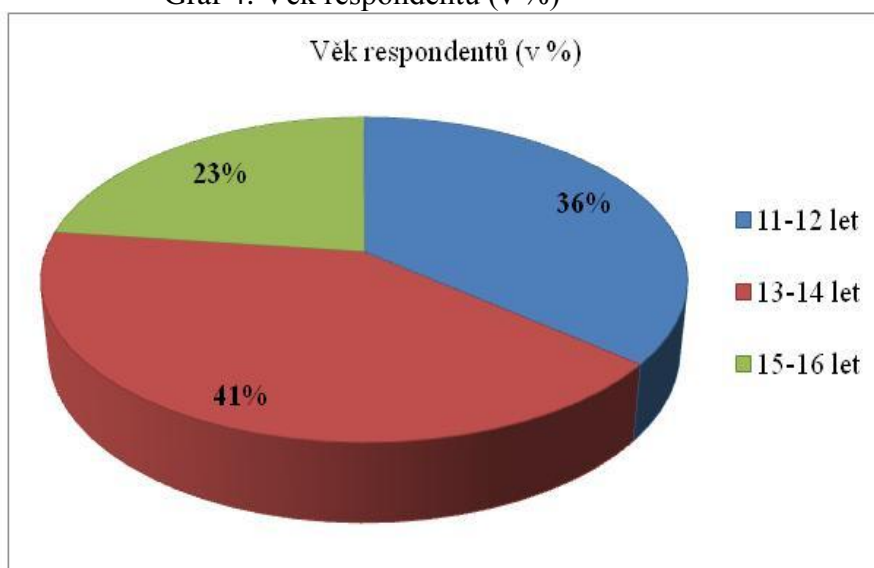
Graf 3: Pohlaví respondentů (v %)

Zdroj: vlastní výzkum

Největší skupinu se 41 % tvořili žáci ve věku 13-14 let. V těsném závěsu byli respondenti ve věku 11-12 let s 36 %. Nejméně bylo žáků ve věkovém rozmezí 15-16 let a to 23 %.

Graf 4: Věk respondentů (v %)

Zdroj: vlastní výzkum

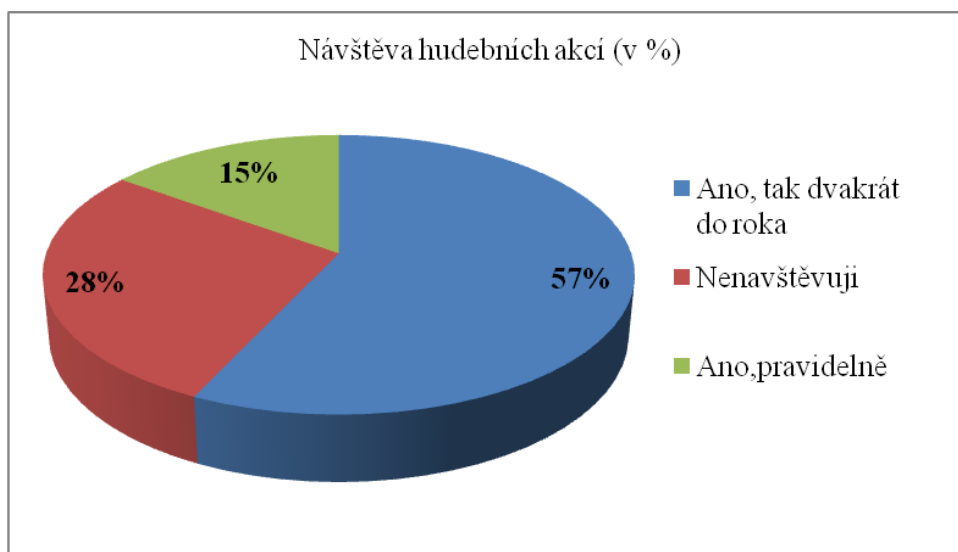
9 VÝSLEDKY PRŮZKUMU

9.1 Výsledky Ankety

Výzkumný vzorek tvořili občané města Kraslic starší patnácti let. Náhodným výběrem bylo osloveno 622 občanů Kraslic různého pohlaví, věku, barvy pleti či úpravy zevnějšku. Při vyhodnocení byly výpovědi respondentů hodnoceny společně.

Návštěvnost hudebních akcí v Kraslicích ukazuje graf č. 5 v procentech. Nejvíce procent **57 %** tvořili dotázaní, kteří **navštěvují hudební akce v Kraslicích tak dvakrát do roka**, další nejpočetnější skupina s **28 %** odpověděla, že **hudební akce nenavštěvuje a zbylých 15 % dotázaných zaškrtno možnost, že hudební akce navštěvuje pravidelně.**

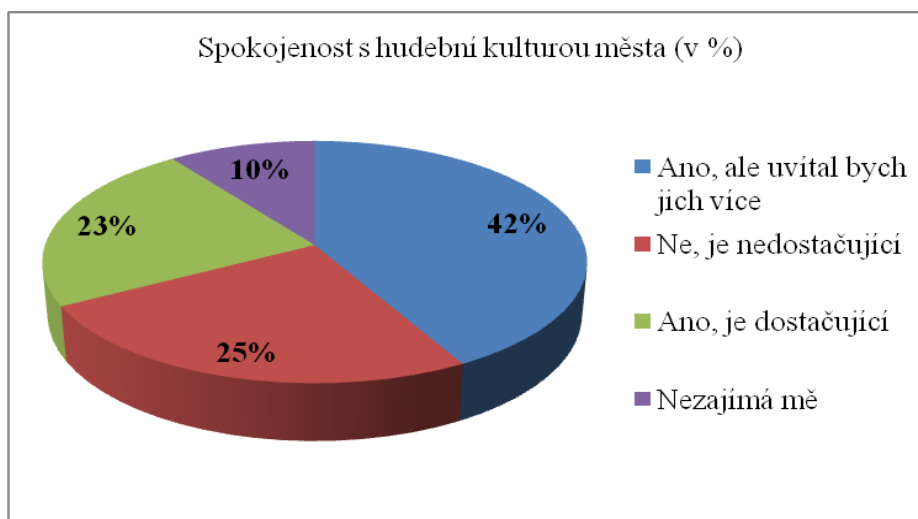
Graf 5: Rozdělení respondentů dle návštěvnosti hudebních akcí v Kraslicích (v %)

Zdroj: vlastní výzkum

Spokojnost s hudební kulturou města Kraslice znázorňuje přehledně graf č. 6. Nejvíce účastníků **42 %** je **spokojeno s hudební kulturou města, ale uvítalo by více hudebních akcí**. Další respondenty tvořilo **25 %**, tito občané odpověděli, že hudební kultura města je **nedostačující**, na třetím místě s **23 %** byli občané, kteří si myslí, že je **hudební kultura města dostačující**, zbylých **10 %** respondentů **hudební kultura města nezajímá**.

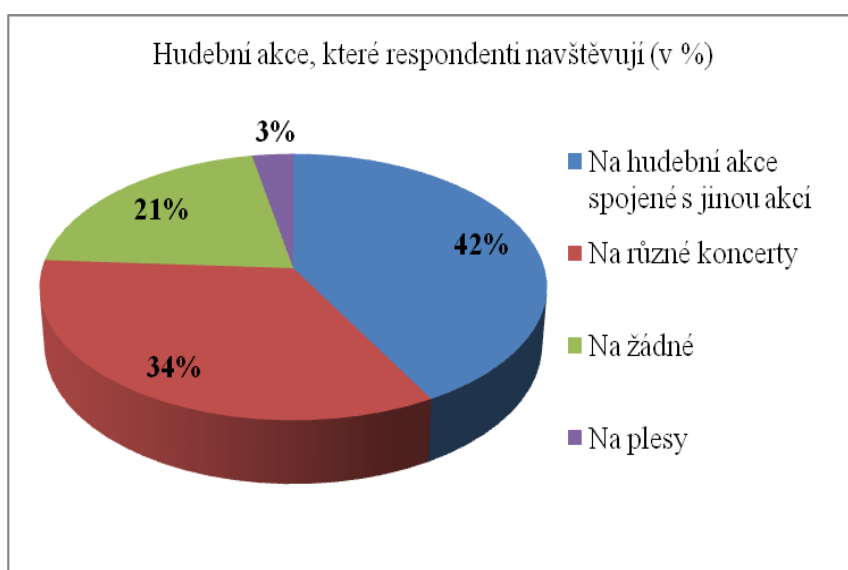
Graf 6: Spokojenost respondentů s hudební kulturou města (v %)

Zdroj: vlastní výzkum

Hudební akce, které respondenti v Kraslicích nejvíce navštěvují, znázorňuje graf č. 7. Respondenti si mohli vybrat z několika možností hudebních akcí a měli zaškrtnout tu, kterou navštěvují nejčastěji. Největší procenta návštěvnosti, tedy **42 %** získaly **hudební akce spojené s jinou akcí**, tedy například tradiční Kraslický jarmark, dále veliké procento dotazovaných **34 %** nejčastěji navštěvuje **různé koncerty**. **21 %** respondentů odpovědělo, že **žádné kulturní akce nenavštěvuje** a zbylí dotázaní **3 %** navštěvují **plesy**.

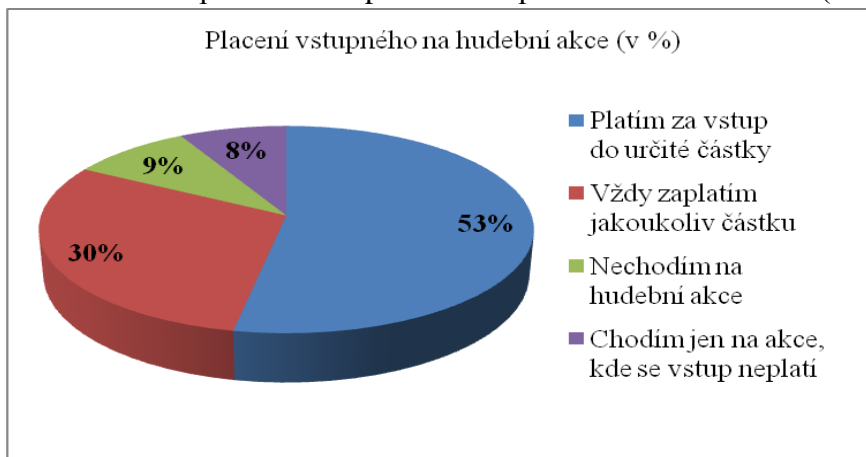
Graf 7: Hudební akce, které respondenti nejčastěji navštěvují (v %)

Zdroj: vlastní výzkum

Placení vstupného na hudební akce přehledně ukazuje graf č. 8 v procentech. Nejvíce dotázaných **53 %** odpovědělo, že **platí za vstup jen do určité částky**, dalších **30 %** respondentů zaplatí za vstup vždy jakoukoliv částku. **9 %** respondentů **nechodí na hudební akce** a zbylých **8 %** chodí jen na akce, kde se vstup neplatí.

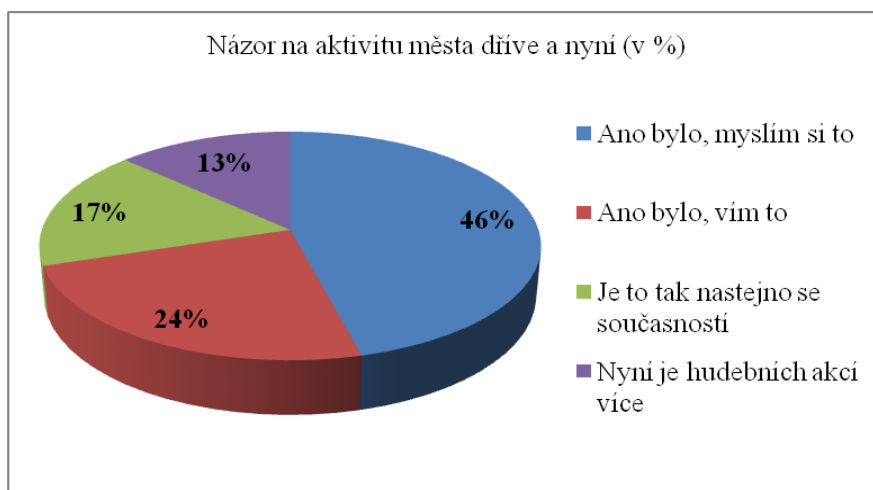
Graf 8: Názor respondentů na placení vstupného na hudební akce (v %)

Zdroj: vlastní výzkum

Odpovědi na hudební aktivitu města dříve a dnes názorně ukazuje graf č. 9. **4 %** respondentů, kteří si myslí, že město bylo dříve více hudebně aktivní, tvořilo nejpočetnější skupinu. Další velkou početnou skupinou s **24 %** tvořili občané, jež **vědí o hudební aktivitě města v dřívější době, která byla určitě větší než nyní**. **17 %** respondentů se domnívá, že **hudební kultura města je nyní srovnatelná s minulostí** a **13 %** respondentů se myslí, že **nyní je hudebních akcí více**.

Graf 9: Názor respondentů na aktivitu města dříve a nyní (v %)

Zdroj: vlastní výzkum

9.2 Výsledky dotazníkového šetření

Zkoumaný vzorek se skládal ze **112 žáků** Základní školy v Kraslicích. Vzorek byl složen z chlapců i děvčat, kteří navštěvují 6 – 9 třídu této základní školy. Na vyplnění dotazníku měli žáci deset minut. Dotazník byl anonymní, tudíž se žáci nemuseli obávat, že by se někde objevilo jejich jméno. Žáci měli zakroužkovat vždy jednu odpověď, která nejvíce seděla jejich představám (odpovědím).

První otázka se týkala předmětu hudební výchova, *zda tento předmět mají žáci ve škole rádi*. **52 %** odpovědí bylo zcela kladných, tedy žáci **mají předmět rádi**, **20 %** odpovědělo **spíše ano**, tudíž tento předmět patří k jejich spíše oblíbeným předmětům. **18 %** dotazovaných odpovědělo, že hudební výchovu **nemají spíše rádi** a **10 %** zakroužkovalo odpověď **jasné ne**.

Druhá otázka se také týkala předmětu hudební výchova. Otázka zněla: *Co v předmětu hudební výchova nejčastěji děláte?* Žáci si měli vybrat pouze jednu možnost a to tu, kterou v hodinách dělají nejčastěji. Nejvíce odpovědí **63 %** získala odpověď a, **žáci v hodinách hudební výchovy nejčastěji zpívají**. Druhou nejpočetnější odpovědí byla odpověď e s **21 %**, žáci se učí často **hudební nauku**. **8 %** žáků zakroužkovalo, že nejčastěji **poslouchá skladby z klasické a populární hudby**, **4 %** žáků se **doprovází na hudební nástroje**, **3%** žáků se nejčastěji **učí dějiny hudby**.

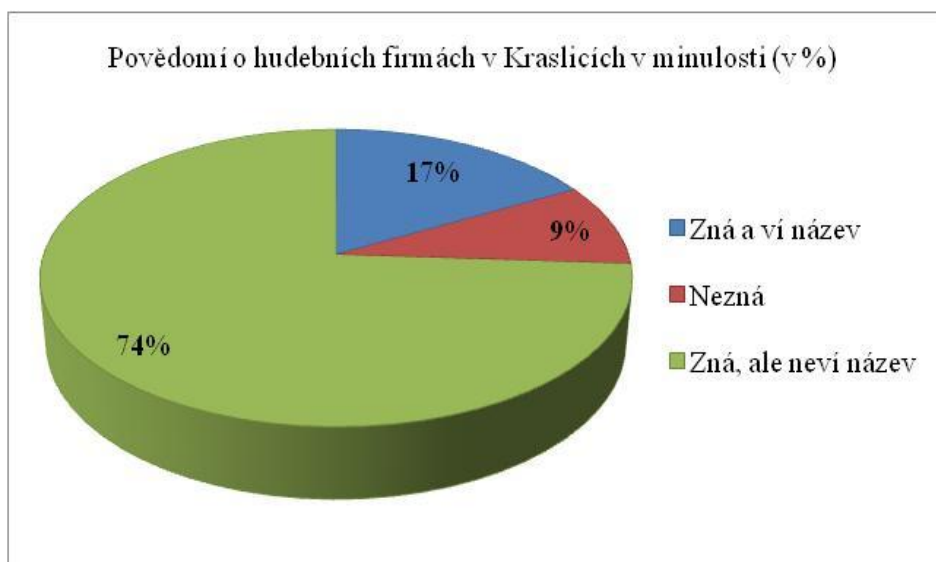
Třetí otázka se již týkala hudební historie města Kraslice. Žáci měli odpovědět na otázku, *zda se někdy v hodinách hudební výchovy bavili o hudební historii města Kraslice*. Nejčastější odpověď, která byla zakroužkována, byla odpověď b s **49 %**, žáci **se bavili o historii města, ale ne o hudební**. **27 %** dotazovaných odpovědělo, že se bavili **o hudební historii města Kraslice** a zbylých **21 %** se v hodinách hudební výchovy **nikdy o hudební historii města nebavili**.

Čtvrtá otázka se také zabývala hudební historií města, *zda by se žáci chtěli dozvědět něco víc o hudební historii tohoto města*. **45 %** dotázaných odpovědělo **ano, když v tomto městě žiji, rád/a bych o něm něco věděl/a**. **38 %** žáků odpovědělo, že je **hudební historie města nezajímá** a zbylých **18 %** odpovědělo, **již toho o hudební historii vím hodně**.

Také pátá otázka se zabývala hudební historií města, ptala jsem se žáků, zda vědí, jak se jmenuje v Kraslicích velká firma na výrobu hudebních nástrojů. **66 %** dotázaných vědělo, jak se firma jmenuje a odpověděli správně Amati Denak, **25 %** žáků vědělo o přítomnosti firmy, ale zrovna si nevzpomněli na název firmy a **9 %** dotazovaných nevědělo o firmě a jejím názvu.

Šestá otázka se opět zabývala hudební historií města Kraslice, zda žáci znají některé známé hudební firmy nebo výrobce, kteří dříve působili v Kraslicích. **74 %** respondentů odpovědělo, že vědí o přítomnosti firem v Kraslicích, ale nevzpomenou si na název. **17 %** žáků vědělo alespoň jednu a někteří i dvě firmy. **9 %** dotazovaných neznalo žádnou firmu, jež v Kraslicích dříve působila.

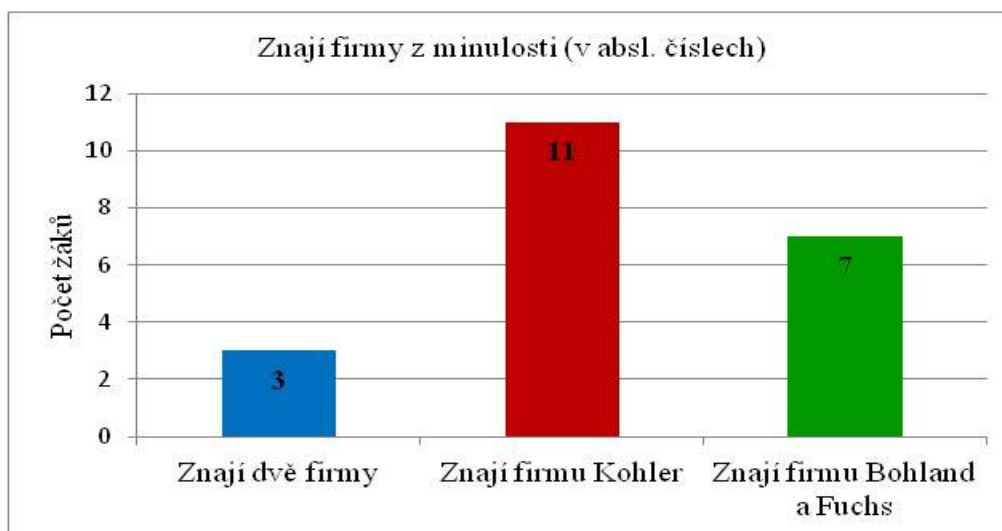
Graf 10: Povědomí o hudebních firmách v Kraslicích v minulosti (v %)

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 11 přehledně znázorňuje, odpovědi žáků z grafu 10, kteří uvedli, že znají hudební firmy, které v minulosti v Kraslicích působily. **17 %** respondentů, což bylo 21 žáků, vědělo alespoň jednu a někteří i dvě firmy, kteří v minulosti vyráběli hudební nástroje. Z těchto žáků **3 znali názvy dvou firem**, které zde dřív působily v Kraslicích, 11 uvedlo firmu **Kohlert** a zbylých 7 žáků firmu **Bohland a Fuchs**.

Graf 11: Žáci, kteří znají hudební firmy z Kraslic z minulosti (v abs. číslech)

Zdroj: vlastní výzkum

Které hudební nástroje v Kraslicích se vyrábí, byla otázka, na kterou téměř všichni žáci odpověděli správně. **95 %** žáků odpovědělo správně, že se zde vyrábí **hudební nástroje dechové**, **4 %** žáků uvedlo **nástroje smyčcové** a **1 %** odpovědělo **nástroje klávesové**.

Další otázky se týkaly již hudební současnosti města Kraslice. Osmá otázka zněla: *Navštěvuješ některé hudební akce v Kraslicích?* **65 %** dotazovaných **navštěvuje hudební akce asi dvakrát do roka**. **31 %** dotazovaných hudební akce **navštěvuje pravidelně**. Hudební akce v Kraslicích **nenavštěvují 4 %** žáků.

V deváté otázce jsem se žáků ptala, *které hudební akce navštěvují pravidelně*. Nejvíce odpovědí získala možnost c s **57 %**, tedy akce **pálení čarodějnic**, **23 %** žáků odpovědělo, že navštěvují **Kraslické hudební jaro**, **18 %** odpovědělo, že **navštěvují různé jiné koncerty** a **5 %** žáků odpovědělo, že **navštěvuje jiné akce**. Z toho 85 % napsalo Jarmark, 10 % žáků napsalo kolotoče, 3% napsala školní akademie a 2 % žáků napsalo, že chodí do divadla.

V další otázce žáci odpovídali na otázku, *zda by uvítali v Kraslicích více hudebních akcí, koncertů, muzikálů atd.* **65 %** dotazovaných odpovědělo **kladně ano**, **hudebních akcí je tady málo** a zbylých **35 %** odpovědělo **záporně ne**, **hudebních akcí je tu hodně**.

Poslední otázky se týkaly ZUŠ v Kraslicích. Jedenáctá otázka byla zaměřena na počet žáků, kteří navštěvujících ZUŠ. **35 %** dotazovaných označilo možnost a, **chodím do ZUŠ**. Možnost b, **nechodím do ZUŠ v Kraslicích**, zakroužkovalo **65 %** žáků.

Na následující otázku odpověděli jen ti, kteří kladně zakroužkovali předchozí odpověď. Otázka zněla: *Na jaký obor v ZUŠ chodíš?* Nejvíce odpovědí **42 %** získala možnost f, tedy **chodím na sborový nebo sólový zpěv**. **25 %** žáků odpovědělo, že **chodí na klavír**, **20 %** na flétnu, klarinet, saxofon či jiný dechový nástroj, dále **10 %** zakroužkovalo možnost c, **chodím hrát na kytaru**, **2 %** žáků odpovědělo, **hraji na housle, violu či jiný smyčcový nástroj** a **1 %** zakroužkovalo možnost d, **hraju na bicí**.

Třináctá otázka zněla, zda se žáci **podílí na hudebních akcích v Kraslicích a zda vystupují na koncertech**. Možnost c, **nevystupuji na veřejnosti**, označilo **68 % dotazovaných**. **25 %** žáků odpovědělo, **vystupuji na veřejnosti** pravidelně a nejméně odpovědí získala možnost b, tedy **na veřejnosti vystupuji jen málokdy**.

Navštěvuješ koncerty, na nichž vystupují tví kamarádi/spolužáci? Nejčastější odpovědí s **58 %** byla možnost b, **ano, občas**. Dále získala mnoho odpovědí možnost a s **35 %**, **ano, pravidelně**. Nejméně **7 %** získala možnost c, tedy **nenavštěvuji**.

Poslední otázka se týkala vstupného na hudební akce v Kraslicích. Vadí ti platit za vstup na některé koncerty nebo jiné hudební akce v Kraslicích? Tato otázka by se spíše týkala rodičů žáků, kteří jim dávají peníze na takové akce, ale děti se učí finanční gramotnosti a tudíž mohou na tuto otázku také odpovědět. **42 %** odpovědělo, **platím za vstup jen do určité částky**, **27 %** žáků **chodí jen koncerty, kde se vstup neplatí**, **21 %** uvedlo možnost a, **nevadí mi platit za vstup** na koncerty a **10 %** dotazovaných zakroužkovalo možnost d, tedy **nechodím na koncerty**.

10 DISKUSE

Cílem mé diplomové práce v praktické části bylo zjistit pomocí ankety, jak jsou občané města spokojeni s hudební kulturou města Kraslice a jaký mají vztah k hudební historii a současnosti tohoto města. Dalším cíle bylo zjistit pomocí dotazníkové metody, zda se žáci učí o hudební historii a současnosti města Kraslice, dále kolik procent navštěvuje ZUŠ a zda žáci mají rádi předmět hudební výchova a co nejčastěji v tomto předmětu dělají. Z didaktického hlediska mě zajímaly odpovědi na tyto otázky v dotazníku. Především, zda se žáci učí v hodinách hudební výchovy o hudební historii města Kraslice.

10.1 Diskuze k anketě

Anketu tvořilo 7 otázek, z nichž dvě byly zjišťovací a ostatní dávaly na výběr z možností. Na anketu odpovědělo přibližně stejné množství mužů a žen. Ženy se mnou při vyplňování ankety spolupracovaly více, tudíž je počet o 12 % vyšší. viz. graf č. 1. Dle grafu jsem nejvíce oslovila skupinu lidí ve věku od 31-40 let, tato skupina tvořila 23 % všech dotázaných. Zřejmě proto, že jsem se občanů ptala v době, kdy končili v práci, tedy mezi 15. až 18. hodinou. Přesto jsem se snažila oslovit přibližně stejné množství občanů dle věkového rozdělení, některé skupiny se mnou spolupracovat nechtěly a výzkum je nezajímal. Nejméně odpovědi jsem získala od věkové kategorie 71 a více let a to 4 % a dále 9 % od věkové kategorie 15-20 let. Možná, že kdyby odpovídali na anketu více ti nejstarší obyvatelé, kteří něco pamatují a mají lepší srovnání, výsledky grafu mohly být rozdílné a u některých otázek objektivnější. Myslela jsem si, že nejstarší věková kategorie se mnou bude chtít spolupracovat nejvíce, jelikož mají více času a tato oblast by je mohla zajímat. U druhé nejméně časté odpovědi jsem tento nezájem očekávala, většinou mají lidé v tomto věku jiné zájmy.

Dalším překvapivým zjištěním pro mě byl poměrně vysoký nezájem o hudební kulturu města Kraslice. U grafu č. 3, kde jsem se ptala na návštěvnost hudebních akcí v Kraslicích, odpovědělo poměrně vysoké procento 23 % respondentů, že hudební akce v Kraslicích nenavštěvují. Myslím si, že jsou lidé, kteří stojí o jiný druh hudebních akcí, než o ty, které se v Kraslicích pořádají, zřejmě mají tito lidé zájem o vážnější akce jiného druhu. Starší lidé mi říkali, že hudební úroveň města byla dříve vysoká, to vše dokazuje

kapitola 6 o významných hudebních akcích v Kraslicích a lze si srovnat hudební minulost a současnost.

Ta samá situace nastala u grafu č. 5, kdy jsem se ptala občanů, které hudební akce navštěvují nejčastěji, a 21 % zúčastněných odpovědělo, že na žádné hudební akce nechodí. V otázce číslo 2, graf č. 4, jsem se občanů ptala, jak jsou spokojeni s hudební kulturou města a většina občanů zakroužkovala možnost b, že spokojeni jsou, ale uvítali by více hudebních akcí. S touto odpovědí jsem počítala a nijak mě nepřekvapila, i já bych uvítala více hudebních akcí v Kraslicích, více koncertů, nějaký muzikál, nějakou hudební slavnost, kde by se hrála také vážná hudba, protože ta ve městě příliš často slyšet není, vyjma pěveckých sborů, které zařazují do svého repertoáru i díla klasických autorů.

Z grafu číslo 6, kde jsem se ptala na placení vstupného na hudební akce, jsem byla také překvapená. Většina odpovědí tedy 53 % respondentů zvolilo možnost a, zaplatím vždy jakoukoliv částku. Tato odpověď mi přišla nečekaná, jelikož jsem se domnívala, že vstup za některé hudební akce, koncerty je přemrštěný. Samozřejmě, že s dobou rostou ceny a tudíž by měla růst i kvalita za to, za co lidé chtějí zaplatit. A to mi bohužel tak nepřipadá. Dát vstupné více jak dvě stě korun za koncert, kde zpívají sbory, a vystoupí jedna méně známá osobnost, je dle mého názoru přemrštěné. U grafu číslo 7 jsem předpokládala, že nejvíce odpovědí získá možnost a a b. Ptala jsem se občanů, zda vědí či si myslí, že město bylo dříve hudebně aktivnější, většina respondentů odpověděla, že si myslí anebo přesněji ví, že město bylo dříve více hudebně aktivní. To již značí o tom, že hudební historie byla opravdu v minulosti pestřejší a bylo více hudebních akcí, událostí, pro radost a pro poslech. V Kraslicích zřejmě nikdy taková anketa provedena nebyla, tudíž by bylo dobré její výsledky zveřejnit, už jen pro zajímavost. Někteří lidé mají zájem o zpětnou vazbu a chtějí vědět, jak anketa dopadne.

10.2 Diskuze k dotazníkům pro žáky

Dotazníkové šetření tvořili žáci ZŠ v Kraslicích ve věku od 11-16 let. Žáci odpovídali na jednoduché otázky a vždy měli na výběr z několika možností. Vyplněním jim trvalo kolem deseti minut. Zvolila jsem dotazník anonymní, aby žáci mohli odpovídat objektivněji a nemuseli se bát nějakých důsledků. Celkové hodnocení dotazníku nedopadlo až tak špatně, u některých otázek jsem u žáků předpokládala větší nezájem a žáci naopak zájem měli. U jiných otázek týkajících se hudební historie města jsem čekala lepší znalosti

a naopak znalosti nebyly v některých případech sotva základní. Jsem ráda, že žáci mají předmět hudební výchova z větší části rádi, 52 % odpověděli stoprocentní ano a 20 % spíše ano. Samozřejmě záleží na učiteli, který předmět učí, a na jeho stylu učení, tak je tomu zřejmě u všech předmětů. Že žáci v hodinách hudební výchovy nejčastěji zpívají, také není překvapivé. Rozvíjení vokálních schopností je v hudební výchově to podstatné, jak se říká, hudební výchova bez zpěvu není správná hudební výchova. Zpěv jako nejčastější činnost při hodinách HV označilo 63 % žáků.

U další otázky s nejčastější odpovědí 49%, kde žáci odpovídali na otázku, zda se učí o hudební historii města Kraslice, jsem čekala, že se žáci v předmětu HV budou alespoň jednu hodinu bavit o hudební historii města, jelikož hudební tradice je zde hluboká a Kraslice jsou město, kde hudba hrála důležitou roli. Jako se žáci v Plzni učí o hudbě a skladatelích jejich města, mělo by tomu být i v Kraslicích. Ukázat dětem staré fotografie továren, které zde sídlily, některé stále stojí, obrázky nejznámějších továrníků a některé staré hudební nástroje by žáky určitě zajímalo. Tomu odpovídá také 45 % odpovědí žáků, kteří by se rádi o hudební historii města něco dozvěděli, když v tomto městě žijí. Většina žáků správně pojmenovala firmu v Kraslicích, kde se vyrábí hudební nástroje. Většina z nich naspala název firmy správně. Zamrzela mě odpověď žáků 75 %, kde žáci odpovídali na otázku, zda znají některé hudební firmy, jež tady dříve působily. Žáci sice věděli o přítomnosti firem, ale jen 17 % znalo některou z nich, což se ale dle předchozí odpovědi dalo očekávat, jelikož se převážně o hudební historii města nebaví. Možná by bylo dobré jít se s žáky podívat na místní hřbitov, kde je velká část kraslických továrníků pohřbena, žáci by si díky vizuálnímu kontaktu zapamatovali některá jména. Jako se žáci jezdí dívat na hrob A. Dvořáka a jiných skladatelů na Vyšehrad, tak také žáci v Kraslicích by se mohli podívat, jak vypadají hrobky známých továrníků v Kraslicích. 95 % žáků správně odpovědělo, že se v Kraslicích vyrábí dechové hudební nástroje, což by měli všichni vědět. Ale předpokládám, že jsou žáci, které hudební výchova a vše kolem ní vůbec nezajímá, mají jiné zájmy, kterým se na 100 % věnují.

Velmi pozitivním zjištěním je hojná návštěvnost žáků 65 % hudebních akcí v Kraslicích, tito žáci navštěvují hudební akce alespoň dvakrát do roka, což je dle mého názoru dost. Žáci určitě chodí na různé hudební akce, které pořádá jejich škola, a tak si ani neuvědomují, jak často, takové akce navštěvují. 57 % dotazovaných navštěvuje nejčastěji hudební akci pálení čarodějnic. Tato akce není jen hudební, ale je hudbou spíše doprovázena. Na takové akci se ale také konají taneční vystoupení na hudbu a hudba

v podstatě doprovází celý program. 23 % nejčastěji navštěvuje Kraslické hudební jaro, jež je už čistě hudební. Jsem ráda, že nejsou také žáci stejně jako občané města Kraslice zcela spokojeni s hudebními akcemi ve městě Kraslice. 65% žáků zakroužkovalo možnost - je jich málo a uvítali by jich více. Je také pravda, že je zde mnohem více hudebních akcí pro dospělé, pro děti je jich málo, až na koncerty, které pro děti zřejmě nebudou až tak zábavné, protože dle mého názoru koncerty pořádané ZUŠ jsou příliš dlouhé.

Další otázky se zaměřily na ZUŠ školu v Kraslicích. 35 % žáků chodí do místní základní umělecké školy, to je dle mého názoru poměrně hodně, víc jak 1/3. Musím přihlédnout k tomu, že žáci mají také jiné zájmy jako je sport, výtvarný kroužek atd. Přesto jedna třetina je velký počet žáků. V otázce, na jaký obor žáci nejvíce chodí, s 42 % zvítězil sborový nebo sólový zpěv. Kraslický sbor má opravdu mnoho členů a sborů je zde několik a jsou rozděleny dle věkové kategorie. 66 % ze všech žáků odpovědělo, že nevystupují na veřejnosti, což odpovídá procentům žáků, kteří nechodí na ZUŠ v Kraslicích, jen jedno procento žáků chodí do ZUŠ a zřejmě nevystupuje na veřejnosti. 58 % žáků se chodí dívat na koncerty na své spolužáky, to je pozitivní zjištění, protože podpora kamarádů a spolužáků působí také kladně na výsledek vystupujících.

Poslední otázka týkající se placení vstupů na hudební akce je sice otázka spíše pro starší ročníky, jelikož mladší žáci zřejmě dostávají na vstupné a jiné akce peníze od rodičů, ale zřejmě mají představu o tom, kolik mohou dostat a na co, tudíž jsem tuto otázku položila také jim. 42 % žáků tedy odpovědělo, že platí za vstup jen do určité částky, jak již jsem předpokládala, dle rozhodnutí rodičů nebo samotných žáků. Již jsem psala v diskuzi u ankety, některé částky za hudební akce se mi zdají přemrštěné. Když si člověk může koupit vstupenku do Tylova divadla v Plzni za 250 korun na operu, nechápu částky 200 korun za normální běžný koncert pořádaný ZUŠ v Kraslicích.

11 ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo zmapování hudební kultury minulosti a současnosti ve městě Kraslice a zjištění pomocí ankety a dotazníkové metody, jak jsou spokojeni občané města Kraslice s hudebním životem města, dále z didaktického pohledu, zda se žáci učí o hudební historii tohoto města, kolik jich navštěvuje ZUŠ a jaký mají vztah k předmětu hudební výchova. Předmětem mého zkoumání se stali občané města Kraslice a žáci ZŠ v Kraslicích ve věku od 11-16 let, kteří v Kraslicích či v blízkém okolí žijí. Součástí práce je teoretická část, která je přehledně rozdělena do kapitol a v níž je na základě studia odborné literatury zmapována hudební historie, současnost města Kraslice, známé osobnosti, jež zda působily, současné známé hudební skupiny a jednotlivci a významné akce, jež se v Kraslicích dříve odehrály nebo stále nyní ještě provozují.

Pozornost jsem též vedla k výrobě hudebních nástrojů a k hudební škole, kde se žáci výrobě učili. Stěžejním bodem této práce byla praktická část, která se skládala ze dvou částí. V první části, která byla provedena zjišťovací metodou ankety, jsem zjistila dle odpovědí respondentů, že občané města Kraslice z větší části hodnotí hudební provoz města za uspokojivý, ale mohl by být ještě více rozvíjen a bohatší. V druhé praktické části jsem spolupracovala s dětmi ze ZŠ pomocí dotazníkového šetření. Dle odpovědí dotazovaných jsem zjistila, že hudební historie města Kraslice se v jejich hodinách hudební výchovy příliš neobjevuje a tudíž žáci nemají v této oblasti žádný přehled. Žáci vědí pouze některé informace z hudební současnosti města. Ale poměrně dost jich navštěvuje ZUŠ a podílejí se na hudební kultuře města nebo navštěvují různé hudební akce.

Prvním cílem u ankety pro občany bylo zjistit, zda občané města chodí na hudební akce v Kraslicích, jak často je navštěvují a které nejčastěji. Z ankety vyplynulo, že největší část dotazovaných 57 % hudební akce navštěvují dvakrát do roka a nejčastěji 42 % chodí na hudební akce spojené s jinou kulturní akcí. První hypotéza v diplomové práci - **občané města navštěvují hudební akce dvakrát do roka, nejčastěji navštěvují akce spojené s jinou kulturní akcí (jarmark, Svatováclavské slavnosti) se zcela potvrdila.** Negativním zjištěním však zůstává, že poměrně velká část 28 % respondentů hudební akce nenavštěvují.

Druhým cíle u ankety bylo zjištění, jak jsou občané spokojeni s hudební kulturou města Kraslice a zda jim vadí platit za vstupy na kulturní akce. Nejvíce procent tedy 42 %

získala odpověď ano, ale uvítal bych více takových akcí. V poslední otázce, zda občanům vadí platit za vstup, nejvíce dotazovaných odpovědělo, že platí za vstup pouze do určité částky. Hypotéza č. 2 - **občané města Kraslice jsou s kulturními akcemi spokojeni, ale uvítali by jich ve městě více, mnozí lidé chodí jen na akce, kde se vstup neplatí, se potvrdila** pouze z 50%. První část hypotézy se zcela potvrdila a druhá část se nepotvrdila, občané navštěvují také akce, kde se vstup platí. Překvapivá byla početná odpověď 25 % respondentů, že nejsou spokojeni s hudební kulturou města Kraslice.

Posledním třetím cíle u ankety pro občany města Kraslice bylo zjistit, zda si občané myslí nebo ví, že město Kraslice bylo dříve v hudebním provozu aktivnější. Nejvíce respondentů 46 % odpovědělo: myslím si, že dříve bylo město aktivnější. Hypotéza - **většina občanů si myslí, že jsou hudební akce současnosti a minulosti vyrovnané** se tedy **nepotvrdila**. Je tedy vidět, že občané většinou mají přehled o tom nebo slyšeli z vyprávění starších lidí, že město bylo dříve hudebně velmi aktivní.

Prvním cílem u dotazníků pro žáky bylo zjistit, jaký mají vztah žáci k předmětu hudební výchova a kterou činností se nejčastěji v tomto předmětu zabývají. 52 % žáků odpovědělo, že mají předmět hudební výchova rádi a většina žáků 63 % zakroužkovala, že nejčastěji zpívají. Tím se hypotéza č. 1 - **žáci mají kladný vztah k hodinám hudební výchovy a v hodinách nejčastěji zpívají**, zcela **potvrdila**.

Druhým cílem bylo zjištění, zda se žáci učí o hudební historii města Kraslice. Nejčastější odpovědí s 49 % bylo, že žáci se v hodinách baví o historii, ale ne o hudební. 45 % žáků by se o hudební historii rádi něco dozvěděli, když v tomto městě žijí. Dále 66 % žáků ví, jak se jmenuje v Kraslicích velká firma na výrobu hudebních nástrojů, 75 % žáků vědělo, že zde sídlily také jiné hudební firmy, ale nyní si nevzpomínají na jejich název a 95 % žáků odpovědělo správně na otázku, které hudební nástroje se v Kraslicích vyrábějí. Hypotéza č. 2 - **žáci se dozvědí základní informace o hudební historii města Kraslice, vědí, jak se jmenuje velký závod na výrobu hudebních nástrojů, jaké nástroje se zde vyrábějí, ale neznají žádné známé osobnosti z historie a sami od sebe se o hudební historii města nezajímají**, se **potvrdila jen z části**. Žáci vědí, jak se jmenuje velká firma na výrobu hudební nástroje, jaké nástroje zde vyrábějí a vědí, že zde byly i jiné továrny na výrobu hudebních nástrojů, ale neznají jejich název, tato část hypotézy se **potvrdila**. Avšak překvapivě žáci mají zájem se o hudební historii města něco více dozvědět, druhá část hypotézy se tedy **nepotvrdila**.

Třetím cílem bylo zjistit, zda žáci navštěvují hudební akce v Kraslicích, které navštěvují a jak jsou s nimi spokojeni. 65 % dotazovaných navštěvuje hudební akce v Kraslicích. 57 % žáků nejčastěji navštěvuje akci pálení čarodějnic. 65 % žáků by uvítalo více hudebních akcí ve městě. Hypotéza č. 3 - **žáci navštěvují hudební akce v Kraslicích, nejčastěji navštěvují koncerty a s hudebními akcemi jsou spokojeni, se opět potvrdila jen z části.** Hypotéza -žáci navštěvují hudební akce v Kraslicích, se **potvrdila, nepotvrdila** se další část hypotézy a to akce, kterou nejčastěji navštěvují, a z části se **potvrdila** spokojenost s těmito akcemi, žáci sice jsou spokojeni, ale uvítali by takových akcí více.

Čtvrtým cíle bylo zjistit, kolik žáků navštěvuje ZUŠ, na jaký obor dochází, zda účinkují či se chodí dívat na své spolužáky a zda jim vadí platit za vstup. 35 % žáků navštěvuje ZUŠ v Kraslicích, což je poměrně velké procento, dále z 36 % odpovědělo 42 % žáků, že navštěvují sborový nebo sólový zpěv. 68 % žáků zakroužkovalo možnost, nevystupují na veřejnosti a 58 % žáků se chodí občas dívat na své spolužáky na hudební akce. 42 % žáků odpovědělo, že platí za vstup pouze do určité částky, zřejmě dle finanční možnosti rodičů. Tvrzení z hypotézy č. 4, že **větší část žáků hudební školu nenavštěvuje, nejčastěji žáci zpívají ve sboru a na hudebních akcích převážně nevystupují, na své spolužáky se převážně dívat nechodí a za vstup jim platit také nevadí, se téměř potvrdila,** až v jednom bodě a to je vstup na akce, kdy žáci zaplatí pouze do určité částky.

Cíle u hypotéz se z větší části potvrdily, to je pro mě pozitivní zjištění. I když to s hudební kulturou ve městě není špatné, určitě by lidé uvítali její zlepšení, více hudebních akcí, které by vedly k jejich spokojenosti a rozšířily jejich vzdělání.

12 RESUMÉ

Diplomová práce je rozdělena na dvě části. V první teoretické části shrnuje hudební kulturu města Kraslice. Jejím cílem je zmapovat hudební kulturu města v minulosti a současnosti. V práci je popisována historie výroby hudebních nástrojů v Kraslicích a osobnosti, jež se na výrobě hudebních nástrojů podílely. Z historického pohledu je stručně charakterizována škola výroby hudebních nástrojů a její aktivity. V další kapitole nás práce seznamuje se ZUŠ v Kraslicích, s jejími sbory a orchestry, jež zde dříve působily a nyní působí. Dále se práce zabývá hudebními akcemi pořádanými v minulosti a současnosti a známými současnými hudebními osobnostmi Kraslicka.

Praktická část se skládá ze dvou částí, z ankety pro občany města Kraslice a z dotazníkového šetření pro žáky základní školy. Obě tyto metody zkoumají vztah občanů a žáků k hudební kultuře města Kraslice, jak jsou s ní spokojeni a zda je dostačující. Dotazník také obsahuje didaktické otázky, které jsou zaměřeny na znalosti žáků z hudební historie města Kraslice a jejich vztah k předmětu hudební výchova ve škole.

The thesis is divided into two parts. In the first theoretic part there is summarized a music culture of the Kraslice town. The thesis is mapping the present and past situation of music culture in the town. There is described a history of manufactory of music instruments in Kraslice and important figures who participated in its manufacture. From a historic view, there is briefly characterized a school of music instruments manufactory and its activities. The next chapter informs about Art School in Kraslice and its chorus and orchestra. Furthermore, the thesis deals with music activities hold in the town and well known people in Kraslice.

The practical part consists from two parts. The first part is focused on a survey among inhabitants of the town and the second on the survey among students of elementary schools. Both of these methods investigate an inhabitant's and student's relation to the culture of Kraslice town. The surveys explore how much they are satisfied and whether the cultural programme is sufficient. Survey also includes didactic questions focused on pupil's knowledge of music history of Kraslice town and their relationship to music classes at school.

13 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

Tištěné zdroje

ČAPEK, K. *Obrázky z domova*. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1953.

FIALA, J. *Kraslické hudební jaro začne s domácími sbory i hosty* [článek]/In: Plzeňský deník. – ISSN 1210-5139. – Roč. 17, č. 92 (18.4.2008).

FIALA, J. *Úspěchy výroby hudebních nástrojů v Kraslicích po druhé světové válce* [stať]/Res. Něm – Bibliogr. – Západočeský historický sborník. – Plzeň: Státní oblastní archiv v Plzni, 1997. – Sv. 3.

FIALA, J., KELLER, J., MATĚJČEK, J. *Kraslice město a hudba*. 1. vyd. Kraslice: Národní podnik Amati Kraslice, 1970.

JEŘÁBEK, H. *Úvod do sociologického výzkumu*. Dotisk. Praha: Karolinum, 1993. ISBN 80-706-6662-5.

JIRÁNEK, J. E., HEJZLAR, T. *Světlem hudebních nástrojů*. 1. vyd. Praha: Panton, 1979.

KOTĚŠOVEC, V. *Kraslická kronika*. 1. vyd. Domažlice: Nakladatelství Českého lesa, 2006. ISBN 80-86125-71-8.

KOTĚŠOVEC, V. *Pohledy do historie měst a obcí Kraslicka*. 1. vyd. Praha: Ostrov, 2011. ISBN 978-80-86289-70-0.

PRŮCHA, J. a VETEŠKA, J. *Andragogický slovník*. Praha: Grada Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-4748-4.

Studium na střední průmyslové škole výroby hudebních nástrojů v Kraslicích, brožura.

SURYNEK, A. *Základy sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-726-1038-4.

VYSLOUZIL, J. *Hudební slovník pro každého I*. 1. vyd. Vizovice: Lípa - A. J. Rychlík, 2001, ISBN 80-901199-05.

140 let hudebněnástrojářského školství v Čechách: 1865 – 2005 SPŠ a SOU hudebních nástrojů v Kraslicích. 2005. b. m.

Internetové zdroje

Alison Kraslice. *Alison - Irisch folk* [online]. 2012 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: http://www.alison.cz/o_kapele.html

CICHOCKI, R. *Sokolovský deník* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: http://sokolovsky.denik.cz/kultura_region/kraslice-s-mlekovicemi-spojil-v-sobotu-unikatni-dvojkonzert-20130908.html

DROZDÍK, J. Kraslicemi zněly koledy, společně s Českem zpívaly stovky lidí. In: *Sokolovský deník* [online]. 11.12. 2013 [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://sokolovsky.denik.cz/z-regionu/kraslicemi-znely-koledy-spolecne-s-ceskem-zpivaly-stovky-lidi-20131211.html>

DROZDÍK, J. Na Festiválek na konci světa přijedou Poutníci i Strašlivá podiváná. *Sokolovský deník* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: http://sokolovsky.denik.cz/kultura_region/na-festivalek-na-konci-sveta-prijedou-poutnici-i-strasлива-podivana-20130613.html

Kostely-Kirchen. *Římskokatolická farnost Kraslice* [online]. 24.11.2010 [cit. 2014-01-25]. Dostupné z: <http://www.farnostkraslice.estranky.cz/>

Kraslice. *Turistický portál Karlovarského kraje* [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://cestovani.kr-karlovarsky.cz/cz/pronavstevniky/Turistickecile/JN/Stranky/Kraslice.aspx>

Kraslická cimbálovka - Kraslická cimbálovka. *Youtube.com* [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=zBo2IgLK41g>

MIKŠÍČEK, P., Dotzauer, R. *Znovuobjevené Krušnohoří* [online]. 2007 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.znkr.cz/clanek/698-richard-dotzauer-1816-1887-otec-krusnohori/>

NOVOTNÝ, A. O nás. *Horalka* [online]. 2009 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: http://www.horalka.unas.cz/cesky/o_nas.htm

Objekt-O kapele. *Bandzone* [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://bandzone.cz/crom?at=info>

Odloučené pracoviště Střední školy živnostenské. *Škola výroby hudebních nástrojů* [online]. [cit. 2013-10-11]. Dostupné z: <http://www.spskraslice.wz.cz>

Oficiální klip. *Youtube.com* [online]. [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=AfqadKUN-Qc>

POSLEDNÍ, I. Pěvecké sbory. *Iveta Poslední* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.ivetaposledni.cz/pevecke-sbory/>

Přístavba víceúčelového sálu Základní umělecké školy Kraslice. *Stavby Karlovarského kraje* [online]. Regionální sdružení Karlovy Vary, 2011 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.stavbykarlovarska.cz/cz/hlasovani/pristavba-viceuceloveho-salu-zakladni-umelecke-skoly-kraslice-9>

Rockové sady. *Kraslice oficiální stránky města* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.kraslice.cz/obcan/mesto-kraslice/kalendar-akci/?archiv=true&od=3&more=615#ka615>

STEINSDÖRFER, J. Průvodce klávesistou od cvičení až na pódium. *Hudební e-knihkupectví - noty, taby, akordy* [online]. [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.hudebni-knihkupectvi.cz/product/jan-steinsdoerfer-pruvodce-klavesistou-od-cviceni-az-na-podium-cd-37391/>

Učební a studijní obory připravované pro školní rok 2014/2015. *SŠ, ZŠ a MŠ Kraslice* [online]. 2013 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.zskraslice.cz/view.php?navezclanku=ucebni-a-studijni-obory-pripravovane-pro-skolni-rok-20142015&cisloclanku=2013100010>

14 SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Seznam grafů

Graf 1: Pohlaví respondentů (v %)	34
Graf 2: Rozdělení respondentů podle věku (v %)	35
Graf 3: Pohlaví respondentů (v %)	36
Graf 4: Věk respondentů (v %).....	36
Graf 5: Rozdělení respondentů dle návštěvnosti hudební akcí v Kraslicích (v %)	37
Graf 6: Spokojenost respondentů s hudební kulturou města (v %)	38
Graf 7: Hudební akce, které respondenti nejčastěji navštěvují (v %).....	38
Graf 8: Názor respondentů na placení vstupného na hudební akce (v %).....	39
Graf 9: Názor respondentů na aktivitu města dříve a nyní (v %)	39
Graf 10: Povědomí o hudebních firmách v Kraslicích v minulosti (v %).....	41
Graf 11: Žáci, kteří znají hudební firmy z Kraslic z minulosti (v abs. číslech)	42

Seznam obrázků

Obrázek 1: Město Kraslice	VI
Obrázek 2: Bohland a Fuchs.....	VI
Obrázek 3: Značka výrobců Stowasser's Söhne.....	VII
Obrázek 4: Socha Richarda Dotzauera na betonovém podstavci	VII
Obrázek 5: Amati Denak Kraslice	VIII
Obrázek 6: Maxituba Kraslice	VIII
Obrázek 7: Pěvecký sbor pod vedením p. Malíška.....	IX
Obrázek 8: Víceúčelový sál ZUŠ Kraslice	IX
Obrázek 9: Vnitřek sálu ZUŠ Kraslice	X
Obrázek 10: Původní kostel v Kraslicích	X
Obrázek 11: Dětská kapela pod vedením H. Riedla	XI

15 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Článek od Jaroslava Fialy	I
Příloha 2: Anketa pro občany města Kraslice.....	II
Příloha 3: Dotazníky pro žáky	III
Příloha 4: Obrázky.....	VI

Přílohy

Příloha 1: Článek od Jaroslava Fialy

Kraslické hudební jaro začne s domácími sbory i hosty

JAROSLAV FIALA

Kraslice/ Malý festival Kraslické hudební jaro se podařilo letos obnovit s výrazným podílem učitelů místní základní umělecké školy. Slavnostní zahájení se zajímavým programem je plánováno na nedělní podvečer 20. dubna do kraslického kostela Božího Těla.

Vedle hostujícího Piccola orchestru Praha v čele s M. Valáškem a dalším pražským hostem Pueri Gaudentes se sbormistryní Z. Součkovou se na koncertě budou podílet také dva kraslické pěvecké sbory. Jsou to Vivat musica a Harmonie Kraslice a oba vede sbormistryně Iveta Poslední. Druhý pořad festivalu bude patřit kapele nazvané Černý nebožtík s kapelníkem L. Břízou. Následující koncert pak bude zcela v režii kraslických sborů. Zpívat budou Vivat

musica a Harmonie s I. Poslední, která je zároveň duší festivalu a pro tento koncert přizvala z Kraslic ještě farní sbor s vedoucí H. Kohoutovou, Strípky s L. Schambergerem a Heimatchor s E. Rojíkovou. Hostovat tu bude i pěvecký sbor La dolce vita, v jehož čele stojí sbormistr P. Tauer.

Součástí hudebních svátků bude také taneční podvečer, na němž vystoupí dětské taneční kroužky. Závěrečný pořad je naplánován na 12. červen, kdy se vedle hostujícího orchestru Tremolo z Třemošné s D. Bártoou a Akordeonového souboru s H. Müllerovou představí nejmenší zpěváčci sdružení do souborů Sluníčko, Páni kluci z Kraslic, Skřivánek a Dráček – všichni z Kraslic pod vedením I. Poslední. K nim se přidají ještě Motýlci se Z. Sellingerovou a znovu Harmonie Kraslice.

Anketa pro občany města Kraslice

Pohlaví: muž žena

Věková kategorie: 15-20 21-30 31-40 41-50 51-60 61-70 71 a více

1. Navštěvujete hudební akce v Kraslicích?

- a. Ano, pravidelně.
- b. Ano, tak dvakrát do roka.
- c. Nenavštěvuji.

2. Jste spokojeni s hudební kulturou města Kraslice?

- a. Ano, je dostačující.
- b. Ano, ale uvítal bych více takových akcí.
- c. Ne, je nedostačující.
- d. Hudební kultura města Kraslice mě nezajímá.

3. Na které hudební akce v Kraslicích nejčastěji chodíte?

- a. Na různé koncerty.
- b. Na plesy.
- c. Na nějaká hudební představení.
- d. Na hudební akce spojené s jinou akcí (Jarmark, Kraslické setkání, Svatováclavské slavnosti).
- e. Na žádné.

4. Vadí vám platit za vstup na některé hudební kulturní akce?

- a. Nevadí.
- b. Platím za vstup jen do určité částky.
- c. Chodím jen akce, kde se vstup neplatí.
- d. Kde se platí vstup, tak tam nechodím.

5. Myslíte si nebo víte, že město bylo v hudebním provozu dříve aktivnější?

- a. Ano bylo, vím to.
- b. Ano bylo, myslím si to.
- c. Je to tak nastejno se současností.
- d. Nyní je hudebních akcí více.

Dotazník pro žáky

Ahoj,

ráda bych tě poprosila o vyplnění tohoto dotazníku. V dotazníku se objevují otázky, které se týkají především hudební kultury města Kraslice a předmětu hudební výchova. Dotazník je součástí mé diplomové práce a pomůže zhodnotit hudební kulturu tohoto města. U otázek **zakroužkuj vždy jednu odpověď**, o které si myslíš, že nejvíce odpovídá na otázku. Nikde **nekroužkuj více odpovědí**. Vyplnění dotazníku ti bude trvat nejdéle 10 minut.

Děkuji za spolupráci

Michaela Kajabová

Pohlaví:	chlapec	dívka	
Věk:	11-12 let	13-14 let	15-16 let

1. Máš rád/a předmět hudební výchova?

- Ano.
- Spíše ano.
- Spíše ne.
- Ne.

2. Co v předmětu hudební výchova nejčastěji děláte?

- Zpíváme.
- Doprovázíme se na hudební nástroje.
- Posloucháme skladby z klasické i populární hudby.
- Učíme se dějiny.
- Učíme se hudební nauku.
- Tančíme (pohyb při hudbě).
- Povídáme si o populární hudbě a posloucháme ji.

3. Mluvili jste v hodině někdy o hudební historii města Kraslice?

- Ano mluvili.
- Ano, o historii města, ale ne o hudební.
- Nemluvili.

- 4. Zajímalo by tě dozvědět se něco víc o hudební historii města Kraslice?**
- Ano, když v tomto městě žiju, rád bych o hudební historii něco dozvěděl.
 - Ne, už toho vím hodně.
 - Ne, nezajímá mě to.
- 5. Víš, jak se jmenuje v Kraslicích velká firma na výrobu hudebních nástrojů?**
- Ano. Jak?.....
 - Nevím.
 - Vím, že tady je, ale nyní si na název nevzpomenu.
- 6. Znáš některé známé hudební firmy, které působily dříve v Kraslicích? Které?**
- Ano. Které?.....
 - Neznám žádné, které tady byly.
 - Vím, že tady byly, ale nevzpomenu si na názvy.
- 7. Které hudební nástroje se v Kraslicích vyrábí?**
- Klávesové.
 - Smyčcové.
 - Dechové.
- 8. Navštěvuješ některé kulturní akce v Kraslicích?**
- Ano, chodím pravidelně.
 - Chodím občas (min. 2x za rok).
 - Ne, nenavštěvuji.
- 9. Které kulturní akce navštěvuješ pravidelně a nejčastěji?**
- Kraslické hudební jaro.
 - Různé koncerty.
 - Pálení čarodějnic.
 - Jiné. Které?.....
- 10. Uvítal/a bys v Kraslicích více hudebních akcí, více koncertů, muzikálů, představení?**
- Ano, je jich tady málo.
 - Ne, akcí je tu hodně.
- 11. Chodíš do ZUŠ v Kraslicích?**
- Ano, chodím.
 - Ne, nechodím.

12. Na který obor v hudební škole chodíš (odpoví jen ti, kdo navštěvují hudební školu)?

- a. Na klavír.
- b. Na flétnu, klarinet, saxofon, trumpetu či jiný dechový nástroj.
- c. Na kytaru.
- d. Na housle, violu či jiný smyčcový nástroj.
- e. Na bicí.
- f. Chodím na sólový zpěv nebo do sboru.

13. Podílíš se na hudebních akcích v Kraslicích? Vystupuješ na veřejnosti?

- a. Ano, několikrát za rok.
- b. Ano, ale jen málokdy.
- c. Nevystupuji na veřejnosti.

14. Navštěvuješ koncerty, na nichž vystupují tví spolužáci?

- a. Ano, často.
- b. Ano, občas.
- c. Nenavštěvuji.

15. Vadí ti platit za vstup na některé koncerty v Kraslicích?

- a. Nevadí.
- b. Platím za vstup jen do určité částky peněz.
- c. Chodím jen na koncerty, kde se neplatí vstup.
- d. Nechodím na koncerty.

Děkuji Ti za spolupráci! ☺

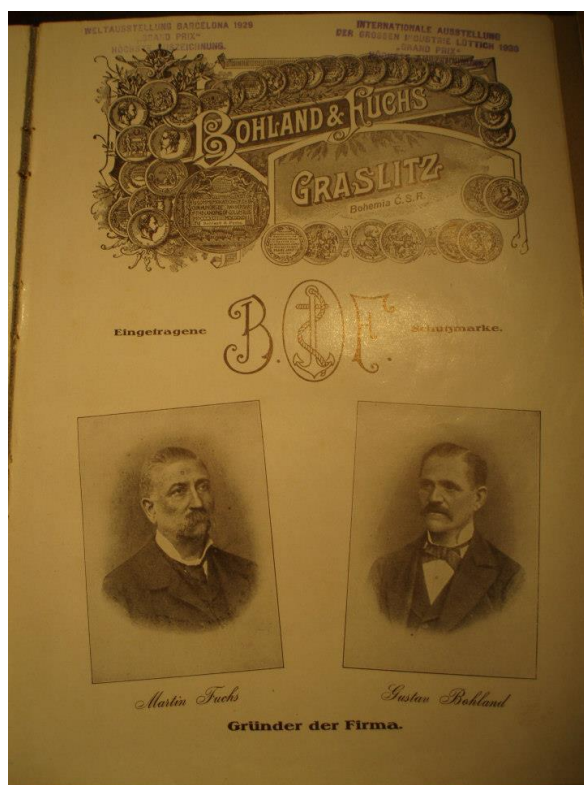
Příloha 3: Obrázky

Obrázek 1: Město Kraslice

Zdroj: vlastní

Obrázek 2: Bohland a Fuchs

Zdroj: facebook, uživatel Narodil jsem se v Kraslicích

Obrázek 3: Značka výrobců Stowasser's Söhne

Zdroj: facebook, uživatel: Narodil jsem se v Kraslicích

Obrázek 4: Socha Rocharda Dotzauera na betonovém podstavci

Zdroj: Vivat Kraslice, <http://www.vivatkraslice.cz/clanky/zajimavosti/rytir-richard-von-dotzauer-----otec-krusnohori---.html>

Obrázek 5: Amati Denak Kraslice

Zdroj: http://sokolovsky.denik.cz/z-regionu/kraslice_amati.html

Obrázek 6. Maxituba Kraslice

Zdroj: <http://www.amati.cz/cz/spolecnost/historie>

Obrázek 7: Pěvecký sbor pod vedením p. Malíška

Zdroj: Facebook, uživatel Narodil jsem se v Kraslicích

Obrázek 8: Víceúčelový sál ZUŠ Kraslice

Zdroj: <http://www.stavbykarlovarska.cz/cz/hlasovani/pristavba-viceuceloveho-salu-zakladni-umelecke-skoly-kraslice-9>

Obr. č. 9. Vnitřek sálu ZUŠ Kraslice

Zdroj: <http://www.stavbykarlovarska.cz/cz/hlasovani/pristavba-viceceloveho-salu-zakladni-umelecke-skoly-kraslice-9>

Obr. č. 10. Původní kostel v Kraslicích

Zdroj: <http://www.farnostkraslice.estranky.cz/clanky/kostely---kirchen/graslitz-in-d--kraslice-.html>

Obrázek 11: Dětská kapela pod vedením H. Riedla

Zdroj: facebook, uživatel Narodil jsem se v Kraslicích